

LEON DESIGN

نا مساعده حالات - بيړنۍ اړيکې

په هغه صورت کې تاسو د غلا قرباني، حملې، يا تاسو زخمي ياست او مرستې ته اړتيا لرئ، کوشين وکړئ چې په ارام ووسئ او د ۱۱۲ بيړنۍ شميرۍ ته زنگ ووهئ، يا د تيريدونکو خلکو څخه بيړنيو خدماتو يا د پوليس شميرې د زنگ وهلو لپاره د مرستې غوښتنه وکړئ.

په خانگري ډول د ژبني ځنډونو له کبله، کوشين وکړئ د داسې يو کس سره اړيکه ټينگه کړئ چې ستاسو په ژبه پوهيږي، ترڅو مربوطه چارواکو سره، چې د بيړنيو حالاتو په برخه کې کار کوي، د معلوماتو په وړاندې کول کې مرسته وکړي. کوشين وکړئ د پناه غوښتنې په مرکز کې د پاتې کيدو څخه د مخکې نه په لاس راوړئ. تاسو همدارنگه کولی شئ چې دا د خپل ټولنز کارکونکي سره هم بحث کړئ.

د دې لپاره چې د نورو خلکو سره اړيکه ونيسئ، د خپل مېاښل لپاره يو سيم کارډ واخلي. همدارنگه دا هم گټوره ده څخه کار واخلي wifi چې په عامه ځايونو کې د نورو سره د اړيکې نيولو لپاره د.

مهمې شميرې:

بيړني زنگونه	۱۱۲
عاجل روغتيا خدمات	۱۵۵
پوليس:	۱۵۸
اطفايه	۱۵۰
الاین پوليس	۰۱ ۵۰۷ ۰۹۶۱۰
د ناوټريخوالي د قرباني سره مرسته	۳۲۱ ۱۱۱ ۰۸۵۰
د کډوالو د خدماتو دفتر IOM د	۴۷۸ ۲۱۱ ۰۸۵۰+
د بريټيسلاوا د بشري خدماتو اتحاديه	۴۳۷ ۳۵ ۴۴ ۲(۰) ۴۲۱+
د کوسيس د بشري خدماتو اتحاديه	+ ۴۵۷ ۶۸۲ ۹۱۸(۰) ۴۲۱

نور گټور لينکونه

د سلواکيا جمهوريت کې راجسټر/ثابت شوي کليساوي او ديني ټولني
<http://www.culture.gov.sk/registrovane-cirkvi-a-nabozenske-spolocnosti-f9.html>

په ټوله سلواکيا کې د کاتولیک د کليساو درلودونکې کليساو لست

www.dokostola.sk

: ايونجیليکل کلیسا

www.velkykostol.sk

www.pravoslavni.sk اورتودوکس کلیسا

د سلواکيا په جمهوريت کې ميرمنې د نارينه په شان مساوي، حقوق لري = دوی مساوي دي

سلواکيا کې، ښځه د نارينه په شان د تاوتریخوالي پرته د ژوند کولو حق لري، او همدارنگه د تاوتریخوالي په وړاندې خونديوالی خو که هغه تاوتریخوالی د میرمې، ښځې یا ملګري له لوري اوسې ماشومانو ته باید په فزیکي توګه جزا ورته کړل شي - که پلار ماشوم ته زیان ورسوي او مور یې دهغې په اړه خبر وي او هغه اړوند چارواکو ته خبر ورته کړي، پلار او مور دواړه د جنایي تورونو لاندې وي او په زندان به محکوم شي. همدارنگه، ماشوم ممکن د مور او پلار څخه واخیستل شي او په رضاکار کور کې به وساتل شي. د خپلوانو پر وړاندې د تاوتریخوالي د ترسره کولو لپاره ممکن د اته کالو په بند محکوم شي

www.linkadeti.sk/deti/nasilie-v-rodine

(... چرس، کټ، LSD، مخدره مواد (تېباکو، کوکین، میټامیتامین

د سلواکيا په جمهوريت کې اجازه نشته چې نشه يي توکې د ځان سره وساتئ، او يا هم په کومه طريقه (څرخول، توليد، ليرې، واردول او صادرول....) کې گرفتار شي. پدې کې هر ډول نشه يي توکي يا هغه عناصر چې د نشه يي توکو لپاره کارول کې راځي

د دې کار د کولو لپاره، ستاسو د دخالت د حد او د نشه يي توکو د اندازې مطابق، تاسو کېدای شي د ۳-۱۰ کالو پورې زنداني شئ

د ښځو جنسي ځورول

د سلواکيا د جمهوريت کلتور ددې اجازه نه ورکوي چې د ښځينه د رضايات پرته هغه دې د نارينه پ وسيله لمس کړل شي، د دې خبرې په نظر کې نيول څخه پرته چې نارينه هغه ښځه خوښوي او کنه

د ښځې پر وړاندې بد سلوکي (لمس کول، د ښځې د رضايات پرته د هغې د ښکلولو هڅه) د دې لپاره چې تاسو هغه وپيژنئ، کېدای شي د جنسي تيري يا د جنسي ځورونې په ډول وکتل شي. د دې کار د کولو لپاره کېدای شي تاسو تر ۱۰ کالو پورې زنداني شئ

د چا پر وړاندې د داسې کليماتو کارو چې په عمدي ډول د جنسي اړيکې پر لور اشاره کوي، کېدای شي د جنسي ځورونې په څير وکتل شي. د جنسي ځورونې د ارتکاب لپاره لازمي نه ده چې د شخص لمس کول دې پکې شامل وي

دا ډول بحث چې: هغې بايد ډير لنډ کالي نه وای اغوستي. ددې له کبله هغه موخه وګرځيد، ددې لپاره دا د هغې خطا ده په هيڅ صورت د منلو وړ نه دی

سلا:

ډير فلرټ کول او د مخالف جنس (يا د ورته جنس) پر لور په

تيزۍ سره تګ کېدای شي د ځورونې يا د جنسي تيري د هغې په توګه وکتل شي. د سلواکيا په جمهوريت کې، د منلو وړ نه ده چې يو ښځه دې د هغې د رضايات څخه پرته لمس کړل شي. همدارنگه، په مکرر ډول د سترګو جنګول هم کېدای شي په اسانۍ سره غلط تعبير شي

همدارنگه د حيواناتو فزیکي سزا ورکول هم په هيڅ صورت د منلو وړ ندي. ډيری وخت خلک د دوی سره ډيرې نږدې اړيکې لري (يو سپي يا پيشو د کورنۍ د غړي په ډول گڼل کېږي، دوي د (خلکو سره په کور کې په ګډ ژوند کوي

سربيره پر دې، د لور شور ماشور له کبله، (په لور اواز موسيقي اوريدل، سندري ويل، د فرنيچر څوڅول، په اوچت اواز عبادت کول او داسې نور)، د شپې د خاموشۍ له منځه وړل هم کېدای شي د ځورونې په څير وکتل شي، پدې معني چې تاسو ددې کار لپاره جريمه کېدای شئ

د سپکو اعمالو پوسيله د عامو خلکو تحريکول (ميتيازې کول، په عامه ځايونو کې ځان لوڅول)، يو څوک سپکول - يې حرمتي کول (سپکونکي الفاظ، ملنډې وهل) د ترافيکو د قانون څخه سرغړونه، مزاحمت، هم کېدای شي د ځورونې په ډول وکتل شي

ځيني وختونه داسې هم پيښېږي چې تاسو د هغه جرم موخه وګرځئ چې تاسو نه وي کړئ

په ساده ډول، دا کېدای شي ددې لپاره وي چې تاسو په ژبه نه پوهېږئ، پس تاسو نه شئ کولي چې د پېښې په اړه تشريح ورکړئ او څرنګه چې تاسو په يو نوي هيواد کې ياست، تاسو نه پوهېږئ چې څرنګه غبرګون وښايست. له همدې کبله کېدای شي دا جرم تاسو ته ستاسو د اسيب پذيرۍ له کبله انتقال شي. کېدای شي تاسو د ژبې او کلتوري خنډونو له کبله د يو اسانه موخه وګرځئ پدې حالت کې، اړينه ده چې تاسو د خپل ځان په خوندي کول پوه شئ، ځکه تاسو په سلواکيا کې قانوني ضمانتونه لرئ

د داسې پيښو د رامنځته کيدو په صورت کې، تاسو کولی شئ د کډوالو د ادارې د ادغام د مدير سره چې په لاندې شميره د لاسرسي وړ دی، اړيکه ونيسئ

د ادغام مدير

مارټين ۰۹۰۸ ۶۲۸ ۷۹۵ (د سلواکيا جنوبي او مرکزي برخې، په ځانګړې توګه د برټيسلاوا شاوخوا نږدې سمبي لاکو۰۹۰۷ ۰۹۱۴ ۰۵۸) (د سلواکيا جنوبي او ، په ځانګړې توګه د شاوخوا نږدې سمبي Košiceand

يا د خپل ټولنيز کارکونکي سره اړيکه ونيسئ

د ځورونې د قربانيانو لپاره شميره ۰۸۵۰ ۱۱۱ ۳۲۱ پوليس ۱۵۸

بنسټيز حقونه او آزادي

د سلواک په جمهوريت کې لومړني حقوق او آزادي د جنسيت، نسل، پوستکي، رنگ، ژبې، مذهب، سياسي يا فکري توپير، ملي يا ټولنيز تړاونو، د يوملي تابعيت يا قومي ډله، ملکيت، حالت، يا د بل موقف پورې تړاو لرلو پرته تضمين کيږي.

يو ځل چې تاسو ته پناه يا فرعي خونديتوب درکړل شي، تاسو د ځينو حقونو او آزادي څخه خوند اخيستل شي، لکه د گرځيدو آزادي، سلواکيا کې د استوگنې اجازه ليک ترلاسه کول، د پيژندنې سند يا د سفر اسناد چې د سلواکي چارواکو لخوا ادا اسناد که مخکې نه وي درکړل شوي ترلاسه کړي.

په ځينې حالاتو کې تاسو د کورنۍ سره د بيا يوځای کيدو حق ترلاسه کړئ. خو دا دهغه وضعیت پورې اړه لري چې تاسو ته درکړل شوي. لطفاً په يادو لرئ، که تاسو ته د بشر دوستانه شرايطو پراساس پناه غوښتنه درکړل شي نو داممکن نه ده چې دکورنۍ د غروسره دبيا يوځای کيدوغوښتنه وکړئ. البته، ستاسو د کورنۍ غړي ممکن د هڅه وکړي چې د کورنۍ بيا يوځای کيدو لپاره د استوگنې د جواز غوښتنه وکړئ.

د حقوقو او آزادي ترڅنګ خلک اړ دي چې د قانون پيروی وکړي. قانون د مذهبي قوانينوڅخه غوره او حاکم دی. تعزيرات هغه وخت پلي کيږي کله چې د قانون څخه سرغړونه وشي --- د اخطار څخه نيولې تر مالي جریمې او د زندان تر بند پورې وي، البته په سلواکيا کې د مرګ سزا نشته.

د هغه فعاليتونو بيلګې، چې په سلواکيا کې منع دي، او د جنابى جرمونو په شان سزا او سختي پايډلې لري:

غلا

که چېرې يو شئ ملکيت چې ستاسو نه لري او تاسو يې د يو ځای څخه پورته کوئ (د مثال په توګه له يو دوکان څخه) يا د بل چا څخه چې د مالک رضایت يې نه وي، پدې صورت کې تاسو غلا کوئ. ددې کار لپاره کيدای شي تاسو د ۲ کلونو لپاره په زندان محکوم شي.

تهمت لګول

تهمت داسې يو حالت دی، کله چې يوکس د بل چا په اړه غلط معلومات خپروي، کوم چې په ټولنه کې دهغه کس حيثيت ته زیان رسوي. تهمت لګول تر دوه کالو پورې قيد لري.

د جرمونو کړنو په هکله معلومات نه ورکول

که چېرې تاسو د يوجرمي فعالیت په اړه معلومات لري، تاسو مکلف یاست چې د پوليسو چارواکو ته خبر ورکړئ. که تاسو دا کارونه کړي، نو کيدای شي تاسو تر ۳ کالو بند محکوم شي.

بريد

تاسو به به پر نورو کسانو د فزيکي بريد له امله سزا درکړل شي کوم چې متضرر ته د صحت د زیان اوضربې د اندازی پورې اړه لري. د داسې کار کولو لپاره، تاسو ممکن په ۲ کلونو بند محکوم شي. په هغه صورت کې چې تاسو د يوشخص جدي روغتيايي حالت زيانمنوي، ممکن تر ۱۰ کلونو پورې به بند محکوم شي، او ک چېرته تاسو د چا د مړينې سبب شوي، تاسو ممکن تر ۲۰ کاله بند محکوم شي.

د بنځينه د تناسلي برخې پرې کول

د بنځينه تناسلي عضوه پرې کول په د اروپايي ټولنې په ټولو هيوادونو کې منع دي. د سلواکيا په جمهوريت کې ددې عمل ترسره کول جرم گڼل کيږي. د بنځينه د تناسلي عضوي پرې کونکي، کيدای شي تر ۱۰ کالو پر زندان محکوم شي.

هغه بنځي چې پخوا يې دا ډول خطرناک عمل ترسره کړی وي، هغوی ته توصیه کيږي چې همدا اوس دې د يو نسايي ولادي ډاکټر سره وګوري.

کورنی تاوتریخوالی

په سلواکيا کې، د فزيکي يا رواني پلوه نږدې خپلوانو لکه (ميرمن، ميره، نيکه، کوچنی) - د تحقير ژبه، غصه، د شخصي آزادي محدودول، جنسی تاوتریخوالی) د جنسي تيري په شمول د جنسي عمل په وړاندې مجبورول ته اجازه نه ورکول کيږي او يوجرم گڼل کيږي.

دجنسي خواهش د پوره کولو دپاره دخپل سيال څخه د هغه رضایت ته اړتيا لري. که يو اړخ ووا یاست چينه، او رضایت ونه لری نو دا يو جنسی عمل نه دی بلکه دا يوجرم دې او د تاوتریخوالی ډک عمل دی.

... په دې کې وهل ټکول، ټپي کول او سپکاوی کول دي

تاسو کولی شئ د تياتر ننداری وگوری (د مثال په توگه په www.snd.sk) - براتسکوا کې د سلواک مليت تياتر www.citylife.sk/miesta/divadla. براتسکوا د ټولو تياترونو ننداری دلته موندلی شئ www.kosice.visitkosice.eu په www.muzeum.sk/obj=hrad&ix=Izoznam کې د مختلفو فعاليتونو لپاره دلته لتونونه کړی

او www.filharmonia.sk) د سلواک فيلهارموني کوارکسترا سلواک راډيو لخوا د موسيقي بېلا بېل پروگرامونه تنظيمیږي. همدارنگه مختلف موسيقي کلبونه د خپل نوعيت مطابق د موسيقي محفلونه برابروي

همداشان ډيری نندارتونونه او گالريانی لکه سلواک نیشنل شته چی داخله ورته وړیا ده. (پا د www.sng.sk) (گالری چيرته چې www.danubiana.sk) براتيسلاوا تاسوکولی شئ دسلواکی او بهرني هنرمندانو هنر وگورئ. برسیره پردې، بېبیا نا کيدای شی د ماشومانو لپاره خورا په زړه پورې وي د سلواکیا ملي موزیم په ټولیزه توگه په www.bibiana.sk) د سلواکیا ملي موزیم په ټولیزه توگه په www.snm.sk) نول سلواک کی ډیری خانکې لري

په براتسلاوا کې د کلتور پېروگرامونو په هکله لنډ معلومات www.visitkosice.eu: اود کوسوا په اړه دلته، www.citylife.sk: دلته کتلي شي

په سلواک کې ډیری ښارونه او کلي خپلې ویب پاڼې لري چې د ورځني کلتوري او همداراز سپورتې پروگرامونو په هکله معلومات ورکوي. په خاصو ورځو کې، اکثره ادارو له خوا داخله وړیا وی

په سلواک کی خورا ډیری قلعه گانې، مانې او لوی کورونه شته چی ددی ځایونو څخه لیدنه خورا ارزښتناک دی. د براتسلاوا په چاپیریال چی شاوخوا ۳۰ کیلومترهد ښار څخه لری واقع ده شاهي قلعه څخه لیدنه ČervenýKameň تاسوکولی شئ د وگړی. د ښار په شمالي برخه کی د بوجنیس شاهي قلعه ده، په www.hradyzamky.sk: ختیځ کې دسپیچ قلعه او ډیری نور وگورئ www.muzeum.sk/obj=hrad&ix=Izoznam؛

د بایسکل چلول: د سلواک په جمهوریت کی د بایسکل چلول د پسرلی څخه ترمني پورې ډیرمشهور دی، دا پدې معنا دې چې خلک په بایسکل د شاوخوا طبیعت، او کلیو ننداره کوی

په اوړي کې خلک د لامبولو عموي حوضونو ته ځی، په ژمي کې تاسو خپل ځان دگرمو اوبو په حوضونو کې گرمولای شئ او www.velkymeder.sk، (د براتسکوا سره نږدې، د مثال په توگه www.kupeleslovenska.sk، www.kupele.org) - www.patince.bezenova.sk په شمال کې،

په فارغ وخت کی باید څه وکړو؟

په سلواکیا کې ډیری غیر دولتي موسسې شتون لري چې د مهاجرت د دفتر سره په گډه یا هم په خپلواکه توګه فعالیتونه تنظیموي چې موخه یې په سلواکي ټولنه کې د مهاجرینو یوځای کول دي.

میرینینا، چې پخوا د مدني ټولنې « څوک به مرسته NGO یو (www.ktopomoze.sk) وکړي» په نامه پیژندل کېده داسې ټولنه ده چې د بهرنیانو لپاره کلتوري پروګرامونه تنظیموي او هغه خلکو سره یوځای کوي چې غواړي د بهرنیو سره مرسته وکړي او دوی ښه وپوهوي

د ژبې کافياني پدې ځای کې تاسو کولی شئ د مختلفو خلکو سره د ژبې د مهارتونو تمرین وکړئ، پداسې حال کې چې د هر څه په اړه خبرې کولی شئ

: بریتیسلاوا کې د ژبې کافي

www.m.jazykovanie.com/news/jazykovakaviaren/

-کویسیمس کې د ژبې کافي

www.jazykovakaviaren.sk/index.php

هغه فستیوال - (www.fjuzn.sk) فیستیوال/میله FJÚŽN د میله ده چې په هغی کې بهرنیان په فعاله ډول یوځای کېږي، مختلف بحثونه، پینې، - د خوراک ، د ټولنې په سطحه تخلیقي او تعلیمي فعالیتونه لپاره لاری تنظیموي www.facebook.com/festival.fjuzn

کله نا کله د کډوالو ادارې د هغو کسانو سره غیر رسمي ناستې کوي چې په سلواک جمهوریت کې نړیواله خونديتوب ورکړل شوی وي

بیمینیک - دا یوڅو کلتوري ټولنه ده چې د بیلا بیلو ملیتونو ښځې پکې گډون کوي. موخه یې په ټولنه کې د ښو شیبو تنظیمول دی چې په کی دلاس جوړ شوي شیان (د مثال په توګه کاني) هم موجودې وي. دا غونډې په کال کې څوځله ترسره (کیري). (دا ډله د فیسبوک له لاری هم موندلې شی

عامه کتابت ونونه - وریا کتابونه - (کورني او بهرنی) مجلی او ورځپاڼی په وریا توګه لوستلې شي، د لوستونکي اجازت کارت ترلاسه کول اسانه دی. دا ستاسی لپاره ښه فرصت دی چی سلواکی ژبه مو پیاوړې کړئ او له نویو کسانو سره وګورئ

انسټیټیوټ د وریا انټرنیټ او Goethe په براتیسکووا کې د کتابتون خدمات وړاندی کوي او همدا رنگه په کې د الماني ژبی د وریا زده کړې امکان هم شته

د انټرنیټ له لیاری د سلواکی ژبی زده کړه-د انټرنیټ له لاري تاسو کولی شئ هر وخت او په هر ځای کی سلواکیا ژبه زده کړئ www.e-slovak.sk

دنوروسرهاریکې - تلفونې ... اړیکې، میډیا، انټرنټ

که چیرې تاسو په ټلوویزیوني مرکه، راډیویي مرکه او یا عامه بحثګي برخه اخلي، نو باید په یاد ولری، هغه معلومات چې تاسو یی شریکوی ډیری خلکو او همدارنگه بهرنیانو ته به د لاسرسی وړ وی.

ستاسو د رضایت پرته، ټلوویزون، ورځپاڼي، راډیو یا نور اشخاص اجازه نه لري چې ستاسو شخصي معلومات (نوم، تخلص، د زیږدن نېټه، عکسونه، ویډیوګانې) خپاره کړي. دا د شخصیت د ساتلو په حق کې لویه مداخله ده. په هغه صورت کې چې ستاسو شخصي معلومات ستاسو د رضایت پرته افشاء شوي وي، تاسو کولی شئ د دې حالت مخنیوی کېدو مرستې لپاره د وکی سره اړیکه ونیسئ.

پهسلواکیا کې ډیټر ټلوویزیوني سټیشنونه شتون لري
۳ ... (راډیو کانې RTVS، Markiza، JOJ، TA)
اروپا ۲ ... (اورځپاڼي، RTVS، FunRadio، Express،
Hospodárské noviny، SME، پراوادا، SME)
اوسلواکیا کې د پیښو په اړه پلټنه وکړی، د دی معلوماتو لوست
کولی شئ ورو ورو ستاسی سلواکی ژبه ښه کړي.

مخابراتي کمپنې: سلواک جمهوریت کی هغه ځایونه دي چې
تاسو کولی شئ سیم کارت واخلي او د انټرنیټ شبکې غوښتنه
وکړئ

Slovak Telekom (www.telekom.sk)

Orange (www.orange.sk)

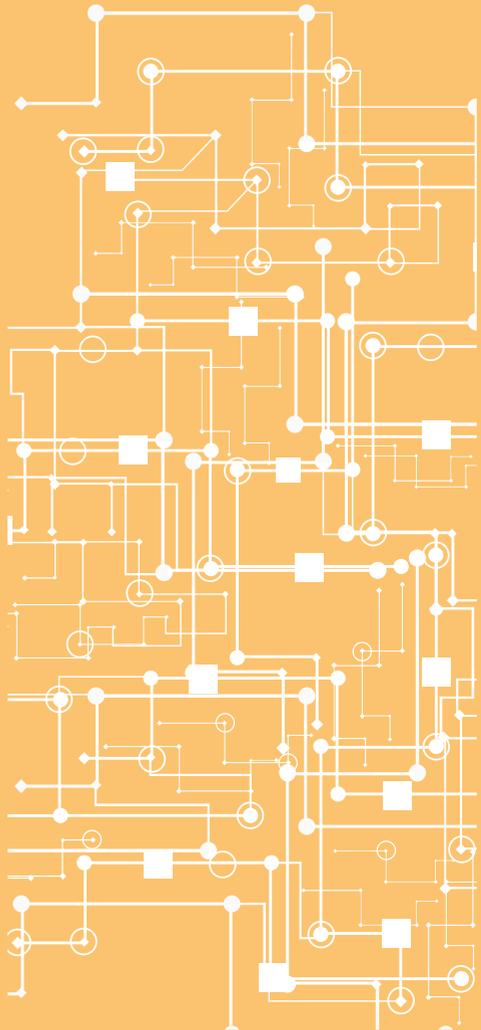
O2 (www.o2.sk)

د سلواکیا په هره پوست خانه کی د - 4ka (www.4ka.sk)

سیم کارت اخستلو امکان

Tesco Mobile (<https://m.tescomobile.sk>)

تاسو کولی شئ خپل دسیم کارت مصارف په میاشتنی توګه
تادیه کړئ او یاد خپل تلیقون لپاره د ضرورت مطابق «کریډیټ»
واخلي.

شراب

د سلواک د ځانگړو خوړو سربیره، تاسو د نورو هیوادونو ځانگړي خواړه هم ترلاسه کولی شئ، ایټالوی رستورانټونه پیزا او پاستا لری، آسیایي ارزانه رستورانټونه نیمه پخ شوي بحري خواړه لري، فلافل، آشاوور، میچې خواړاک لری، موږ د ویتنامی ارزانه خواړاک او د کباب ډیر لویځایونه لرو

په مناسبه اندازه د الکلو مصرف په ټولنه کی د منلو وړ دی. د سلواک په جمهوریت کی زیات شمیر د بیرو ځاني، شراب ځاني او د شرابو پلورنځي شته، چیرته چې تاسو بیر څښکلی شئ. د الکلو مصرف د نارینه او ښځولپاره په یو شان د منلو وړ دی

مشروبات/څښاک

کوفولا-د قهوي په شانتي خوند لري او کوکاکولا ته ورته دی

وینیا- یو ډول مشروب دی چی له انگورو جوړیږی

گرم مشروبات/څښاک - کافی (نیسکفی کافی او همدارنگه د دسلواکیا د خلکو ترمنځ "Popradská káva"، پوراډ کافی مشهوره ده، چای (په ځانگړي ډول د بوټو جوړ چای لکه د نعنا، ویلني، تیم، گل بابونه...) جوش شوي شراب د ویجی او پنچ سره (د کریسمس په موسم کې

Žižnica (د پسه شیدې)

کثافات یا څڅلي

کثافات هیڅکله په ځمکه بی ځایه نه غورځول کیږی. که څوک دا کار ترسره کړی کیدای شی نقدی جریمه شي

د کثافاتو بندیزونه - کله چې کثافات غورځول کیږي، د امکان تر حده باید جدا شی. دا پدې مانا ده چې بوتلونه او شیشې د شیشو په کثافت دانی کی اچول کیږی، پلاستیکی شيان (اکثره د اوبو بوتلونه چی له پلاستیک جوړ وي) د پلاستیک په کثافت دانی کې، کاغذونه د کاغذ او اوسپنه د اوسپنې لپاره ځانگړي شويو کثافت ډبکسو کی اچول کیږی

کنجکاوې:

څرنګه چې سبزیجات او میوې په ژمي کې نه کرل کیږي، هغه چې په اوږي یا مني کې کرل کیږي، ذخیره یا تومنه کیږي، په .....خانګري ډول بادرنگ، کاهو، شفتالو، زردالو

چیرته میوه او سبزیجات ارزانه واخلو؟

په ځایي مارکیټونو کې او په خپل موسم کې (هغه چې په =
(یو ټاکلې موده کې کرل کیږي)
پرټیسلاوا کې مونږ تاسو ته د میلیټکووا د کوچې څخه د =
لیدلو سپارښتنه کوو
د کوسیس کې په ډومینیکا چوک چې یو لوی مارکیټ =
شتون لري

توصیه

د ژمي په میاشتو کې، بې موسم میوې (لکه توت زمینی،
ختکی، کجالو او ډیر نور) مهم دی او له همدې کبله یې قیمت
دوه برابره یا حتی درې برابره ډیر گران وي

دودیز خواراک:

BryndzovéHalušky

چوشیدلې الوګان د پسه پنیر، او لوبیا سره) د سلواکیا له ملی.
(خواراکو څخه دي

دودیز کورني خواراک آلو“لوکس» یو ډول خوږه ډوډۍ، د کرم
خاص سوپ، د ادرک سوپ، د دالو سوپ، لوبیا سوپ، د مختلفو
سبزیجاتو سوپ (ګازری، دنیا، کلپي او لوبیا) او د غوښې نری
بشوروا ده. سوپ د خوراک مهمه برخه تشکیلوي

د سلواکیا دودیزه کیکونه د هګیو، پنیر او اوږو څخه جوړ
چی د مربا، د کوکنارو (šišky) دي یا ډک شوي کیکونه وي
تخمونه، د پنیر او یا مومپلیو څخه ډک وی. ډیرمشهور کیکونه
نکین کیکونه دي چې د کرم (کاپاسیک) گوبی او د کچالو کیک
او پینکیک یا گرد کیکونه دی - خواره اوګین. دا، (pagáče)
خانګرتیاوې د گول سټیمډ ککوری (پارینګ بوچی)، تریلینیک،
او همدارنګه پیروهي دي

[www.sloveskepovestikdebolotambolo.
webnode.sk/typicke-jedla-pre-slovensko/](http://www.sloveskepovestikdebolotambolo.webnode.sk/typicke-jedla-pre-slovensko/)

خواراک - سلواکيا کي څه شی عام دي؟

د سلواکيا د خلکو د خوراكعمده عناصر عبارت دي له کچالو، کرم (په ځانگړي ډول ساور کرم)، عدس، لوبيا(وچې)، اوره - د کوم څخه چې ډوډۍ، پخپړي، پنیر - له غول، مېړي، هکي، د چرگې او د خنزير/خوک غوښه، او همدارنگه، د غول. همدارنگه د سلواکيا خلک ډير زيات ماهيان خوري، لکه کارپ، سلمن. ميوې او سبزيجات په يو ټاکلي وخت کې ددوې د پيدا کيدو مطابق خورل کيږي - سلواکيا کې ددې د کرلو د وخت پورې اړه لري

په عمومي ډول مصرفيدونکي خوراکي توکي د دوي د اوسط
قيمت سره، عبارت دی له

€ ۱,۵۰ to چلیپ - ډوډۍ، €۰,۸۰

€ ۲ to ۲۵۰گرامه ماسلو کوچ - €۱

€ ۱ to لیتر مالکو شیدې ۱ - €۰,۴۵

€ ۴ to د چرگه غوښه - ۱ kg ۲,۵۰

د غوايي غوښه (د دې پورې ډيره اړه لري چې د کومې ۱ kg

برخي څخه ۵۵) €۴-€۱۵

د خوک غوښه € ۳,۵۰ - €۷ - ۱ kg

€ د خوسکې غوښه €۶ - €۱۱ - ۱ kg

€ ۱۰ to سير- پنیر €۵,۵۰

€ ۱,۱۰ to ۱۰ هکي- €۱,۱۵

€ برید رول - ۱۴۰,۷

€ ۱ to ۱ کرسټال بوره - €۰,۷۵ ۱ kg

€ ۱ to موکا -اوره - €۰,۵۹ ۱ kg

€ ۲,۵۰ to € ریزه- وریجې ۱,۴۹ ۱ kg

څرنګه پیسې سپما/بچت کړو؟

توصیه:

د سلواکيا جمهوريت کې وریجې ډیرې مهمې دي. د هر سوپر مارکېټ کې، د وریجو ډیر ډولونه وړاندې کوي، مګر د دوي زرخونه مختلف دي. بسماټې وریجې، جيسمین یا نیمه پخ شوي وریجې (چې معمولا په کاغذي بکسونو کې بسته بندي شوي) د وریجو منظم رژیم = دوه برابره ګرانېږي. په ځانګړو خوراکي پلورنځيو کې، کيدای شي ځينې وختونه د لویو پاکټونو اخیستل کتور وي، او په عمومي سوپر مارکېټونو کې د تخفیف پر مهال

دا ډیره غوره ده چې خوراکي توکي په سوپر مارکېټ کې واخیستل شي، په ځانګړي ډول کله چې تخفیفوي- په ځانګړي (Lidl, Tesco, Kaufland, اوونۍ کې تخفیف شوي شيان تاسو یواځې د هر سوپر مارکېټ د کړۍ په معلوماټي (Terno ...)) پانزو کې پیدا کولی شئ

په عمومي ډول مصرفيدونکي مشروبات

او شيان

€ ۱,۵۰ سلواکيا جمهوريت کې د جوس to الیتر جوس - €۰,۹۰

څخه مطلب ۱۰۰٪ تازه جوس نه دی. مګر یو مشروب چې د

میوو ذایقه لري. ۱۰٪ تازه جوس یو څه اندازه ډیر ګران دی ۰,۵

(لیتر په €۲-۳

€ ۱,۴۰ to کوکاکولا €۱,۲۰ ۲ l

€ ۱ اږده کاشوغه آیسکریم ۰,۵۰

€ ۲ to کافي €۱ ۱۰۰ g

€ ۱ to بیر €۰,۴۰ ۱,۵ l

€ ۱۰ to الکل €۳,۸۰ ۱۴٪ ۰,۵

€ ۲,۶۰ to ۳,۵۰ €

لاندي سبزيجات تر ټولو ډير خورل

کيږي:

پسرلی (مارچ - می) - کاهو، پالک، ساګ (د اپریک څخه پیل کيږي)

اوری (جون - سپتمبر) کورجیت، بانجان، رومي، مرچک، کاهو، نخود، توت زميني (د می په اخر کي پيليږي)، رسرېز، بلو بيري، ز، شفتالو، نازک شفتالو، انگور

منی (سپتمبر - نومبر) -- کدو

ژمی (نومبر-فېبروري) کرم

د ټول کال په جريان کې - زردکې، دنيا، سيلربي، شبت، کچالو، پيازو، هوډه، او منې (که چيرې يا د توکې په ډول وساتل شي، تر (غو مياشتو دوام وکړي

د ډریوری لایسنس

د سلواکیا جمهوریت کې، تاسو د ډریوری د لایسنس د کورس مستحق یاست. شونې ده چې ستاسو د اصلي هیواد د ډریوری لایسنس د سلواکیا په هیواد و نه پیژندل شي، د دې لپاره تاسو باید د نوي لایسنس لپاره درخواست وکړئ او د ډریوری کورس په بریالیتوب سره تمام کړئ

د بهرني دولت لخوا د ډریوری ورکړل شوی لایسنس په هغه صورت کې د منلو وړ دی چې د لایسنس صادرونکی هیواد دې د سړک د ترافیک په اړه د ویانا یا جینیوا د کنوانسیون غړي وي. لاندې دولتونه د کنوانسیونو غړي دي، پدې معنی چې د دې په وسیله د ډریوری یا نړیوالې ډریوری ورکړل شوي لایسنسونه د سلواکیا هیواد په قلمرو/سیمه کې د باور وړ دي. په ځانګړي توګه: دا دي

کولمبیا، گانا، هند، ایران، نمیبیا، پاکستان، روانډا، سوریه، اکرین او نور

سلواکیا کې د استوګنځې د پاتې کېدو په صورت کې، تاسو مجبور یاست چې د سلواکیا د ډریوری لایسنس ته خپل د ډریوری د اصلي لایسنس د بدلولو غوښتنه وکړئ. تاسو هغه وخت د دې لپاره درخواست ورکولی شئ چې تاسو ته نړیوال خونديتوب او د اقامې د ترلاسه کولو څخه وروسته د ۱۸۵ ورځو پاس ترلاسه کړئ. د اقامې د کارت +۱۸۵ ورځو پاس ترلاسه کولو وروسته تر

۶۰ ورځو تاسو کولی شئ چې خپل د ډریوری اصلي لایسنس د پولیسو د چارواکو سره د سلواکیا د ډریوری لایسنس ته تبدیل کړئ. د ۶۰ ورځو د مودې د تیریدو وروسته ستاسو د ډریوری د لایسنس وخت پای ته رسېږي

که چېرې ستاسو د ډریوری لایسنس د داسې هیواد لخوا ورکړل شوی وي، چې د ترافیکي قوانینو په اړه د کنوانسیونو د د غړی نه وي، تاسو باید د ډریوری د لایسنس کورس وکړئ، چې ددې لپاره د (۶۰۰ - ۶۷۰) ورکول کېږي. په ورته کورس، په بریالیتوب سره د کورس پای ته رسولو ازموینه یواځې په سلواکي، هنګري یا انګلیسي ژبه کې ده. د دې څخه وروسته، کله چې ستاسو کورس پای ته ورسیدل نو تاسو ته به د ډریوری یو داسې لایسنس درکړل شي چې په ټولو اروپایي هیوادونو کې به د باور وړ وي

د سلواکیا دننه او بهر ته سفر

د سلواکیا جمهوریت کې خلک معمولا دولتي ترانسپورت، لکه بسونه او ریل د یو ځای څخه بل ځای ته د تګ راتګ لپاره کاروي. د تکملي بیه ډیره لوره ده او له همدې لپاره باید کله کله وکارول شي.

نورو هیوادونو ته څرنګه سفر وکړو؟

که چیرې تاسو د پناه درلودونکې یاست تاسو مستحق یاست چې د ۱۹۵۱ کال د جولای د میاشتې د ۲۸ د کنوانسیون مطابق، د سفر د اسنادو لپاره درخواست وکړئ، چې د دوه کالو لپاره د اعتبار وړ وي. څرنګه چې سلواکیا د سفر اسناد ورکوي، پس ورته شرایط د سلواکیا جمهوریت پر وګرو هم پلي کیږي، مګر یواځې د شینګن په سیمو کې.

په هغه صورت کې چې تاسو د فرعي خونديتوب درلودونکي یاست او هیڅ پاسپورت نه لرئ، کیدای شي تاسو د بهرنیانو پاسپورت درکړل شي، چې د یو کال لپاره د اعتبار وړ وي. همدارنګه د پناه درلودونکو لپاره، که چیرې تاسو د اروپایي ټولنې د هیوادونو څخه بهر سفر کوئ، تاسو باید د هغه هیواد د ویزې ځانګړي شرایط پوره کړئ.

د اروپایي ټولنې نورو هیوادونو ته تاسو کولی شئ د سفر د باوري اسنادو او سلواکیا جمهوریت د اقامت د جواز په وسیله سفر وکړئ.

په بریتیسلاوا کې، تاسو کولی شئ د سرویس یا برقي په وسیله د یو ځای څخه بل ځای ته سفر (električka) ریل کې کولی شئ www.dpb.sk وکړئ - تاسو پدې ویب سایټ په نوم یو BAiTransit چې بسونه یا برقي ریل ولیتوئ: یا د کې ورته دی، تاسو په www.dpmk.sk کې معلومات ترلاسه کولی شئ.

سلواکیا کې سفر کول --- تاسو کولی شئ د یو ښار څخه بل ښار www.cp.sk ته د بس یا ریل پوسيله سفر وکړئ. نور معلومات په کې ترلاسه کولی شئ.

هم، **Regiojet** همدارنګه، د ترانسپورت شخصي کمپنۍ، لکه شتون لري، چې د سرویس او ریل په وسیله د ښارونو ترمنځ یا نړیوالې ترانسپورټې اړیکې ارایه کوي.

دی، چې د بس یا ریل پوسيله د **Arriva** د مثال په توګه بل یې اوږد واټن سفرونه د پراک، چک جمهوریت پر لور ارایه کوي.

ډبري وخت نوموړې کمپنۍ د کلاسیک بسونو یا ریلونو څخه ارزانه وي (www.arriva.sk).

یواځې د ریلونو په اړه معلومات تاسو کولی شي پر ویب پاڼه ترلاسه کړئ. همدارنګه www.zsr.sk

تاسو د ریل په وسیله کولی شئ چې نږدې ځایونو ته **Vrakuňa** لاسرسی ولري یا د بریتیسلاوا ګوټ برخې

د عمومي شټیشن (**Nové Mesto, Devínska Nová Ves**) د **Hlavná vlaková stanica** څخه.

ویب www.slovakrail.sk د ریل ټکیټونه په مستقیم ډول د پاڼه څخه اخیستل کیدای شي. — دا کار ډیر ژر کیږي، کله چې تاسو په ریل کې یاست، تاسو کولی شئ یواځې بریښنايي ټکټ په خپل موبایل کې ټکټ کتونکې ته ښکاره کړئ.

امیدواری د پیدایښت پر وړاندې - کنترول او له منځه وړل/سقط

سلواکیا جمهوریت کې د امیدواری-مخنوی او د جدي شرایطو لاندې د سقط په وسیله د حمل له منځه وړل قانوني دي. د یادو دوو میتودونو څخه د یو په وسیله د امیدواری-څخه مخنیوی یا د حمل له منځه وړل یواځې د ښځې د پریکړې پورې اړه لري، دا موضوع تر ډیره شخصي ده.

سلواکیا کې هره ښځه د ځان لپاره نسایي ولادي ډاکتر لري، کیدای شي ښځینه یا نارینه وي. نسایي ولادي ډاکتر کیدای شي د ناغوښتنې امیدواری-پر وړاندې د میتودونو توصیه وکړي. د امیدواری-د کنترول یو څو ډولونه شتون لري، چې کیدای شي د نسایي ولادي ډاکتر سره په توافق توصیه کړل شي.

د سلواکیا قانون د امیدوارو تر منځ، د امیدواری-د ځنډولو د قانون پر اساس، د واقعي اجازه ورکوي. د امیدواری-د پریکون دوه کتوري شتون لري: پریکون د روغتيايي عواملو له کبله، او پریکون د غیر روغتيايي عواملو له کبله. خو د ښځې لخوا د دې ادعا لپاره د امیدواری-۱۲ اوونۍ وروستی وخت دی که چېرې تاسو د حمل د له منځه وړلو پریکړه کوئ، د خپل نسایي ولادي ډاکتر سره اړیکه ونیسئ، څوک چې تاسو به د روغتون په اړه نور تفصیل درکوي، په کوم ځای چې سقط ترسره کيږي.

بله د حل لاره یې دا ده چې ماشوم تحمل کړئ او نوی زیږدلی (www.adopcia.sk) ماشوم د فرزندیتوب لپاره پریږدئ.

که چېرې مور غواړي چې نوم یې پټ وساتل شي، د دې لپاره یو څو غوراوي شتون لري:

د ماشوم پټ زیږون

قانون هغه مور، چې غواړي د ځینو عواملو له کبله خپله امیدواري پټه وساتي، جوگه کوي چې "د ماشوم پټ زیږون" مسؤلیت پر غاړه واخلي. قانون روښانه کوي چې ښځه د دې غوښتنې سره چې غواړي یو ماشوم د پټ پیدایښت د شرایطو لاندې وزېږوي، کولی شي د ناغوښتنې حمل سره، هر روغتون ته د زیږون لپاره لاړه شي. دا د ناغوښتنې امیدواری-د حل لپاره خوندي لاره ده. نوی زیږدلی ماشوم کامل حقوقي حیثیت لري او د فرزندیتوب لپاره ټاکل شوی. د طب له نظره، دواړه مور او ماشوم به تر کافي مراقبت لاندې ونیول شي.

ددې کار لپاره، د روغتون د ځانګړې څانګې د منلو په صورت کې، مور باید یوه فورمه ډکه کړي. معلومات په ښه ډول سره پټیږي او

په خوندي ډول د روغتون په بکس کې ساتل کيږي. مور په نوموي ځانګه کې یواځې د یوې شمیرې لاندې راجست کيږي.

بیړنی بستر (Hniezdozáchrany)

په هغه صورت کې چې مور یو ماشوم وزېږوي او د جدي شخصي ستونزو له کبله غواړي هغه پټ وساتي، هغه کولی شي چې د "بیړنی بستر" څخه د معافیت پرته ماشوم وزېږوي، په کوم ځای کې چې به روغتيايي پاملرنه سم دلاسه ورکول کيږي. پدې ویب تاسو کولی شئ د www.hniezdozachrany.sk سایټ کې هغه ښارونو لست ترلاسه کړئ چې یا د بسترونه او همدارنګه ددې پورې اړوند حقوقي موضوعاتو او د ماشوم د پرورش د حمل د کارولو لارښود پکې ځای پر ځای شوي وي چې انکیوبیټر به څه رنگه کارولې کيږي. دا انتخاب د وروستۍ حل لارې په ډول ګڼل کيږي.

که چېرې ښځه د نوموړي حل لارې لپاره اقدام وکړي، د ماشوم پټ زیږون د مور او ماشوم دواړو خوندي حل لاره ده.

په هر حال، معمولا ددې ډول حل لارو توصیه نه کيږي ځکه چې د ماشوم پریښودل د مور سره تر ټوله غوره حل لاره ده.

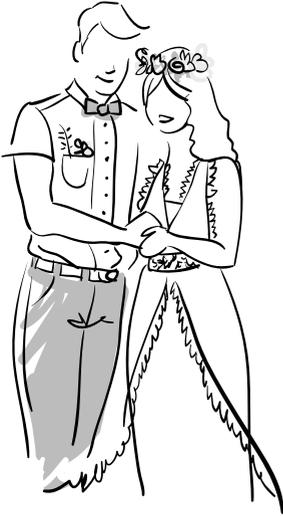
هغه ویب سایټونه چې تاسو لازيات معلومات ترلاسه کولی شئ

www.health.gov.sk
www.hniezdozachrany.sk
www.adopcia.sk

که چېرې تاسو غواړئ امیدواره شي او نه کامیابیه نه شوې، د مصنوعي القاح یا د هغه والدینو څخه چې نشي کولی د ماشومانو پاملرنه وکړي، د ماشوم د فرزندې اخیستلو غوره وای موجود دی. د مثال په توګه

www.gyn-fiv.sk
or
www.iscare.sk

همدارنگه د سلواکيا جمهوريت کې، په ملګرتيا سره ژوند کول معمول دی. ښځه او نر پرته له واده ژوند کوي. همدارنگه، معمول دی چې يو د والدينو (باک نه کوي چې نارينه دی که ښځينه) څخه د ماشومانو پرورش وکړي. سلواکيا کې دريمه برخه ماشومانو په نامکمله کورنيو کې ژوند کوي.

په عمومي ډول، دواړه نارينه او ښځينه، د دوه اړخيزه قرارداد پر اساس، د کور په کارونو کې ونډه اخلي (دوي دواړه د پخلي، صفايي، د ماشومانو د ساتني په شان، فعاليتونه ترسره کوي)

واده او ملګرتيا

واده ديو نارينه او يوې ښځينه تر منځ يو قرارداد دی. د قانون له مخې اجازه نشته چې يو څخه زياتو کسانو سره واده وشي. که چيرې داسې کيږي، دا کس کيدای شي تر دوو کلونو پورې په

جیل کې بندي شي. که چيرې يو کس غواړي بياخلي واده وکړي، اړينه ده چې د تيرې ښځې/خاوند سره د طلاق يا د هغې د مړينې تصديق وړاندي کړي.

د اروپايي ټولنې د ځينې نورو هيوادونو په خلاف د ورته جنس سره واده کول د سلواکيا په جمهوريت کې جواز نه لري.

په واده د نه حل کيدونکې ستونزې د رامنځته کيدو په صورت کې، يو د دواړو خواو څخه کولی شي چې د طلاق لپاره په اړونده محکمه درخواست ورکړي. د ۲۰۱۳ کال د احصايي له مخې، د ۱۰۰ ودونو څخه ۴۳ طلاق شوي. سلواکيا کې طلاق يوه تکراريدونکې پدیده/پيښه ده. د طلاق په وسيله، محکمه کيدای شي دا پريکړه وکړي چې ماشومان دې له چا سره او څوک به د دوي څخه ساتنه کوي. همدارنگه ډيری وخت په سلواکيا کې د "متبادلې ساتنې" موضوع رامنځته کيږي. پدې معنی چې د طلاق څخه وروسته والدين د يو منظم انټرول/ځنډ پر اساس ماشومان تبادله کوي.

کله چې د احتمالي طلاق خبره رامنځته کيږي، ستاسو وکیل کيدای شي ستاسو سره د حقوقي مشاورت په برخه مرسته وکړي.

د سلواکيا په جمهوريت کې شونې ده له داسې کسانو سره وگورئ چې ورته جنس ته همایل لري (د يو نارينه د احساساتو همایل د بل نارينه پر لور/ د يوې ښځينه همایل د بلې پر لور). **دا په**

سلواکيا کې قانوني دی

د نظرياتو ملاتړ کوي، او بل خوا، LGBT ځينې خلک شته چې د نور خلک شته چې، نوموړي نظريات ردوي. مګر د ټولو خلکو لپاره داسې قانون وجود لري چې پيروي ترې وکړي، کوم چې د افرادو حقوق او ازادي تأمينوي. د هر يو ډله پر وړاندې په هر حالت کې د کرکې څرګندول د منلو وړ نه دي.

سلواکيا کې د ژوند کولو طريقه

د سلواکيا ژبي زده کړه

د پورته ذکر شويو دلایلو لپاره اړینه ده چې سلواکي ژبه زده کړل شي، ترڅو څرګنده کړئ چې څه غواړئ یا احساس کوئ، او همدارنګه د نورو لپاره چې وتوانېږي ستاسو اشارو ته غبرګون وښايي. د سلواکي ژبې زده کړه به له تاسو سره مرسته وکړي چې نوې ټولنيزې شبکې جوړې کړئ. که څه هم سلواکيا جمهوریت يو کوچنی هیواد دی، ژبه ستاسو د خپل خونديتوب او د راتلونکې سلواکي تابعیت لپاره اړینه دي.

انفرادي ازادي

د نورو هیوادونو سره پرتله کې، د نورو اروپایي هیوادونو په شان په سلواکيا کې هر کس په خپل ځان متکي وي. دا کیدای شي د کار یا تعلیم په برخه کې وي. ټولنيز ژوند چې کیدای شي د نړۍ د نور سیمو لپاره نموني وي، په سلواکيا کې معمول دی.

په هر حال، دلته ګاونډیتوب او ټولنې شته چې، خلک د یو بل سره مرستې کوي. خلک کیدای شي د کار، خوښو، سپورت، مذهب، یا نورو شریکو فعالیتونو له کبله یو بل سره په اړیکه کې شي.

ښځې او ټولنه

سلواکيا جمهوریت کې، ښځې د نارینو په شان ورته حقوق او مقام لري. دوی د خپلو مهارتونو سره سم د کار ټول ډولونه زده او ترسره کوي.. دا عامه خبره ده چې نارینه د عامه ژوند په ټولو برخو کې د ښځینو سره ګوري.

د ماشومانو پرورش

د ماشومانو پرورش په عمومي ډول د والدینو په لاس کې وي، پداسې حال کې د ښوونځي ښوونکی هم پدې چاره کې شامل وي. د تعلیم د یوې برخې په توګه، ماشومانو ته د یو څه اصولو په ټاکلو کې د سلواکي والدین څخه کار اخیستل کیږي. دا ځکه چې والدین ستځکیره دي. همدارنګه د ښوونځي ښوونکی پدې باور دی چې ځینې اصول دې چې ماشومان یې په ځانګړي ډول په کور کې زده کوي.

سلواکيا کې ښځې د نورو په ملګرتیا یا

پرتله له ملګرتیا ګرځي راګرځي

خلک کولی شي خپل احساسات، دجنس په نظر کې نیول څخه پرته، څرګند کړي، چې کیدای شي د غاړې ورکولو یا ښکلولوپه وسیله وي، او اړین نده چې دا عمل دې د دوی تر منځ د کومې اړیکې ښکارندوی وي.

متوسطه سلواکي کورنۍ د ۱-۳ ماشومان لري، چې کیدای شي ستاسو د اصلي هیواد څخه لږ توپیر ولري. کورنۍ کې ماشومان نه لرل په سلواکيا کې عامه خبره ده.

پوهنتون

برسټیسلاوا کې د اقتصاد پوهنځی - چې په نړیوالو اقتصادي اړیکو، مدیریت باندې تمرکز کوي

د تجارت د مدیریت پوهنځی

لسانس: تجارتي اقتصاد او مدیریت I -

(www.fpm.euba.sk/medzinarodne-vztahy/bachelor-s-programme),

لسانس: عمومي مدیریت II -

(www.euba.sk/studium/studijne-programy-v-cudzich-jazykoch/international-management)

فرانسوي ژبه کې د تجارت پوهنځی

لسانس: د خرڅلاو مدیریت II -

www.obchodnafakulta.sk/en/

جرمني ژبه کې د انفارماتیک اقتصاد پوهنځی

لسانس: د نړیوالو مالیاتو مدیریت II -

www.fhi.euba.sk/en/

تخنیکي پوهنتون - د معادنو، ځمکې پیژندنې، د Košice

پروسس د کنټرول او جیو ټیکنالوژي پوهنځی: د میتالرجي

پوهنځی، د میخانیکي انجنیرۍ پوهنځی، د بریښنا او

انفارماتیک انجینرۍ: د اقتصاد پوهنځی: د هنرو پوهنځی: د

هوانوردۍ پوهنځی

www.studium.tuke.sk

د پوهنتون غوښتنلیکونه:

د زده کړو لپاره غوښتنلیکونه ډک کړي شي او څو میاشتې د

مخکې ورسپارل کیږي

په ځینو پوهنځیو کې، ورستۍ نېټه د فروري په میاشت کې وي،

پداسې حال کې چې سمستر په سېپټمبر کې پیل کیږي

شونې ده چې تاسو ورته کال په ښوونځي کې تکرار کړئ. ددې

لپاره به دلیل دا وي چې تاسو د ژبې لپاره خپلو مهارتونو ته

وده ورکړئ او خپلې تیرې زده کړې په رسمي ډول تنظیم کړئ. د

سلواک جمهوریت لپاره، ډیری ځل ستونزمن وي چې د ښوونځیو

مختلف سیستمونه وپیژني، د مثال په توګه، یو سیستم د هغه

هیواد څخه چې تاسو ترې راغلی یاست

I. په عمومي ډول د پوهنتون زده کړې په دوه درجو ویشل شوي
(د ماسټرۍ دوره II) (د لسانس دوره I) (د لسانس دوره II) (د لسانس دوره III)

معمولا په ښوونځي کې زده کړې په سلواکي ژبه وړاندې کیږي.

دلته تاسو کولی شئ چې په سلواکيا کې د ټولو پوهنتونو په اړه

معلومات ترلاسه کړئ www.portalvs.sk

دلته د ځینو پوهنتونو مثالونه دي، چې تاسو کولی شئ د

سلواکي ژبي څخه پرته په بله ژبه (معمولا انګلیسي) کې زده کړې

وکړئ:

برسټیسلاوا کې د کمینوس پوهنتون په انګلیسي ژبه په لاندې

پروګرامونه د زده کړې لپاره امکانات برابروي

(www.fmed.uniba.sk/en/study/for-applicants/entrance-examination/) د طب پوهنځی: عمومي طب، طب دندان

د مرکزي اروپا مطالعات I، د فلسفې پوهنځی: لسانس

(www.fphil.uniba.sk/en/studium/uchadzac-prijimacie-konanie/)

(www.fpharm.uniba.sk/en/education/admissions/) لسانس: فارمسي II: د فارمسي پوهنځی

لسانس: چاپیریال ساتنه: بایو کیمیا I: د طبیعي علومو پوهنځی

(www.fns.uniba.sk/en/study/)

مارټین کې د جیسینس د طب پوهنځی: عمومي طب

(www.jfmed.uniba.sk/en/studium/uchadzac/prijimacie-konanie/)

لسانس، د ځمکې II: د ریاضیاتو، فزیک، انفارماتیک پوهنځی

فزیک (www.fmph.uniba.sk/en/admissions/)

لسانس II او I: د مدیریت پوهنځی

(www.fm.uniba.sk/en/studium/)

د هغه بهرنیو لپاره چې غواړي د کمینوس په پوهنتون کې زده

کړې وکړي او مورنۍ ژبه یې سلواکي نه وي، د دوی لپاره د آماده

کۍ یو ټولګی شته دی. د آماده کۍ د ټولګی د زده کړو په جریان

کې، زده کونکې ډیری توجه د سلواکي ژبي زده کړې او همدارنګه

د اساسي تعلیماتو ترلاسه کولو ته کوي

(www.cdv.uniba.sk/en/ilps/courses/)

تعلیم

ماشومان او ښوونځی

ښوونځیو کې، دا معمول دی چې ټول زده کونکې، دواړه هلکان او جونې، په ورته ټولګي کې پاتې شي، ورته مهال وپېش ولري، او په ګډه سره ورته درسونه ووايي. د مثال په توګه دوی د سپورت اجباري درسونه لري، چې کیدای شي ځینې وختونه د لامبا یا نورو سپورټ فعالیتونو درلودونکي وي.

سلواکیا کې، د ښوونځي حاضي د ۱۰ کالو لپاره اجباري ده، چې معمولاً د ۶ کلنۍ د عمر څخه پیل کېږي.

د ښوونځي ډولونه:

ورکتون (عمر ۳-۶) ماشومانو ته لومړنۍ زده کړې او مهارتونه وړاندې کوي، د دوي ژبني، فکري مهارتونه او دلچسپي ته وده ورکوي. ورکتون ته تک د ۵ کالو څخه اجباري دی او لومړني ښوونځي (لومړنۍ ابتدايي زده کړې) ته د داخلیدو لپاره د اماده کۍ په ډول کارول کېږي. ماشومان هغه ورکتون کې شامیلیږي چې ستاسو د دایمي یا موقتي استوګنځای ته نږدې وي.

لومړني ښوونځي (عمر ۶-۱۰)، ۹ درجې لري، او په لومړۍ (۱-۴) او دوهم (۵-۹) درجو کې ویشل شوی. د ماشوم والدین مکلف دي چې ماشوم د نوم لیکنې پر مهال د اجباري ښوونځي د تک سره د موافقت لپاره د خپلې ولسوالۍ په لومړني ښوونځي کې شامل کړي.

لیسه/ عالي ښوونځی

جیمنازیم (د ګرامر ښوونځی) - عمومي زده کړې، د پوهنتون لپاره د اماده کۍ زده کړې (د ۴-۵ کالو پورې وخت نیسي)
 اختصاصي لیسې - زده کونکو ته د کاري موخو (لاسي صنایع، د ښو خورو فن، سپورت) لپاره زده کړې ورکوي

ښکلي هنرونه - دا یو اختصاصي ښوونځی دی، چې د مخلوطو هنزو او پیداوونې زده کړې وړاندې کوي (۶ کاله - دا د ابتدايي ښوونځي د مخه خلاصیدو سره تړلی دی)

روغتيايي پاملرنه

د سلواکيا په جمهوريت کې روغتيايي پاملرنه د دولت او د روغتيا د پاملرنې د اداراتو لخوا وړاندې کيږي. کېوال د هغې کتگورۍ پورې اړوند دې، څوک چې د عامې روغتيا پاملرنې په سيستم کې داسې شامل دي، لکه سلواکيايان. د دولت روغتيايي بيمه سملاسه د پناه په ورکولو سره، پلې کېږي. ددې لپاره د پناه غوښتنې په اړه د مثبتې پريکړې د ترلاسه کولو څخه وروسته ددعا د عامې روغتيا د پاملرنې د مستحق توب د پيل څخه تر ۸ ورځو پورې تاسو اړ ياست چې ځان د روغتيايي بيمې کمپنې د اړونده سره راجسټر کړئ (Všeobecná zdravotná poisťovňa, Union, Dôvera) دفتر.

د روغتيايي پاملرنې د اداراتو لخوا کټوره ويب سايټونه

www.vszp.sk,
www.dovera.sk,
www.unionzp.sk

که چيرې تاسو ته فرعم خونديتوب درکړل شوی وي، تاسو د پناه غوښتونکې، يا د سلواکي اوسيدونکو په ډول د ورته خدماتو او اعمالو مستحق ياست. يواځې فرق دا دې چې تاسو يو مختلف سند (يو گلاپي کارت) ترلاسه کوئ، په هر صورت د وړتيا کچه به يو شان وي. د بيرته ورکولو ميکانيزم يو څه توپير لري، ځکه دا د کورنيو چارو وزارت دی چې په مستقيم ډول پيسې بيرته د روغتيايي پاملرنې ادارې ته ورکوي. په پايله کې روغتيايي پاملرنه پرته د کوم توپير څخه تضمين کېږي

هغه سند چې د مکمل خونديتوب ترلاسه کونکې ته د روغتيايي پاملرنې د ترلاسه کولو د وړتيا لپاره ورکول کېږي هغه (گلاپي کارت) دی.

ځينې وختونه ډاکټران د " گلاپي کارت" په ليدو سره حيرانتيا ښکاره کوي، او ادعا کوي چې دوي ددې ډول کارت په اړه هيڅ نه پوهيږي. خو په هر حالت، دوي بايد ددې کارت په اړه معلومات ولري. دا په رانشيا د ادارې بار پورې تړاو نه لري. که چيرې تاسو ادغام په پروژو کې گډون کوئ، ستاسو ټولنيز کارکونکي به تاسو ته ددې په اړه معلومات درکړي

ددې کار په ښودلو سره، ډاکټر مکلف دي چې ستاسو روغتيايي درملنه وکړي. که چيرې ډاکټر د روغتيايي درملنې د ورکولو څخه انکار وکړي، ستاسو لپاره غوره ده چې د هماغه ځای څخه د خپل ټولنيز کارکونکي سره اړيکه ونيسئ، که چيرې داسې نه شی کولی، د ډاکټر نوم په ياد ولرئ، چې مونږ وروسته ورسره وگورو.

د ډاکټرانو کاري ساعات معمولا د سهار د ۷:۰۰ څخه د ماښام تر ۱۵:۰۰ پورې وي، ټوله ورځ نه وي. همدارنگه دا معمول دی چې د ليدو لپاره د مخکې وخت واخيستل شي. د ځينو درملنو لپاره خلک تر څو اوونيو انتظار کوي

په ځانگړې حالاتو کې، کله چې جدي روغتيايي حالت (د بدن ماته برخه، د وينې بهيدل، نه برداشت کيدونکی درد او داسې نور) رامنځته کېږي، پدې صورت کې د بېرنيو روغتيايي خدماتو څخه گټه اخيستل کيدای شي

سردرد يا د درد نور موقتي حالت د بېرنيو روغتيايي خدماتو د ترلاسه کولو لپاره جدي حالت نه گڼل کېږي. په بېرنيو روغتيايي خدماتو کې، ډاکټر لومړنۍ مرستې وړاندې کوي، او ناروغ ته امر کوي چې خپل د اوسيدو د موقیعت مطابق د خپل عمومي ډاکټر څخه د کاري ساعاتو په جريان کې ليدنه وکړي

ښوونځي ته اجباري تک پدې معنی دی چې، په سلواکيا کې د ۶ څخه تر ۱۶ کالو عمر لرونکی هر ماشوم بايد ښوونځي ته لار شي. ښوونځي کې د ماشوم غير حاضري پواځې د ناروغۍ يا بيمارۍ او د ډاکټر لخوا د ښوونځي ښوونکې ته د يو ليکلي عذر د ورکولو په صورت کې يا د نورو جدي کورنيو ستونزو په حالت کې، د منلو وړ دي. ښوونکی بايد ښوونځي کې د ماشوم د غير حاضري څخه ژر تر ژره خبر کړل شي، کيدای شي د غير حاضري پر ورځ د يوې ټيليفونې اړيکې په وسيله وي

په هغه صورت کې چې والدين د ماشوم د اجباري حاضري سره موافقت و نه کړي --- ماشوم ښوونځي ته حاضر نشي، د دولت چارواکي به څرگنده کړي چې ولې نوموړي چاره رايښييږي. په نتيجه کې دا ډول کړنې د جريمې سره تړلي وي - ماشومان کيدای شي د والدينو څخه واخيستل شي او وروسته روزنتون/روزونکی کور ته (د بي پلازه او بي مورده ماشومانو لپاره ځانگړي شوې اسانتياوې) وسپارل شي. والدين کيدای شي د ځوانانو د اخلاقي تعليماتو د گواښونو لپاره د جنايي تورنو موخه وگرځول شي

استوگنځای

هغه مهال چې تاسو ته پناه يا مڪمل خونديتوب دركړل شو، سمدلاسه تاسو ته به د مناسب استوگنځای د پيدا كولو لپاره مرستې دركړل شي. دا په بيلا بيلو ښارونو كې په ځانگړي توگه د قيمتونو په شرايطو او همدارنگه د كار او تعليمي فرصتونو پورې تړاو لري، د مجردو اشخاصو لپاره په گڼه ليله كې يوه شريكه كوټه يا اپارتمان معمولا په نظر كې نيول شوی وي.

د يو څه مودې وروسته تاسو بايد د استوگنې اړوند مصارف پر ځان ومنئ.

NGOs د استوگنځای ”ورسپارنه“ د مهاجرت د ادارې او د ترمنځ د خبرو اتر په اساس د نړيوال خونديتوب ترلاسه كولو څخه وروسته صورت نيسي. د استوگنځای د موقیعت، قیمت، د ښوونځي/وركتون(په ځانگړي ډول كه چيرې ماشوم وي)، ټولنيزې اسانتياوې (مسن او داسې نور)، د كار كولو امكانات، په نوي هيواد كې ستاسو د لومړيو مياشتو په دوران كې د كلېدې اشخاصو(ټولنيز كاركونكي، كلتوري منځگري، رضاكاران، ټولنه او داسې نورو) په څير فكتورونه، په نظر كې نيول كيږي.

تاسو كولى شئ چې ځانگړی شوی استوگنځای مسترد كړئ. په هر حال، پدې صورت كې تاسو بايد د استوگنځای اړوند ټول لگښتونه، پرته زموږ له مرستېپوره كول به وي.

په بريټيسلاوا كې ځينې وختونه د كورونو قيموتونه نهايي اوچت شي، پدې معنې چې ځينې وخت غوره وي چې په يومختلف ښار كې دې استوگنه اختيار كړل شي. همدارنگه ځينې وخت خلك غوره كې چې د ښار په بهرني حدوداتو كې ژوند وكړي (په كوچني كلي او داسې نورو)، پداسې حال كې چې دوی اوس هم په ښار كې كار كوي، چې نوموړې چاره يې د سفر د اوږدېدو سبب كيږي. سلواكيان معمولا د لويو ښارونو ترڅنګ اوسېږي، او هره ورځ د كار لپاره اوږده لار طى كوي -- د كار ته د تگ لپاره د رېل يا بس پوسيله ۱ ساعت سفر كول معمولا دی.

كله چې تاسو غواړئ يوه كوټه يا اپارتمان په كرايه ونيسئ، دا معمول دی چې كيداى شي مالک ستاسو څخه د لومړئ مياشت د كرايه لپاره د قرارداد د لاسليك پر مهال پيشكي وغواړي، دا پيشكي د مالک لپاره د كور د خسارې د جبران يا د بريښنا د بيل د بقاياتو په د تاديې په ډول كارول كيږي. كله چې تاسو د مالک سره د قرارداد پای ته رسولو لپاره راضي شئ، پيشكي به بېرته تاسو ته دركول كيږي، كه چيرې تاسو د يوې اجنسى په وسيله د استوگنځای په لټون كې ياست، معمولا اجنسى تاسو ته د ځای د پيدا كول لپاره خپل لگښت اخلي (كيداى شي دا لگښت د يوې مياشتې د كرايه په اندازه وي). بس كيداى شي استوگنځای ته د داخليدو څخه د مخه تاسو بايد د ۳ مياشتو د كرايه وكړئ (يوه مياشت د كرايه لپاره، بله د پيشكي لپاره، دريمه د اجنسى لپاره)

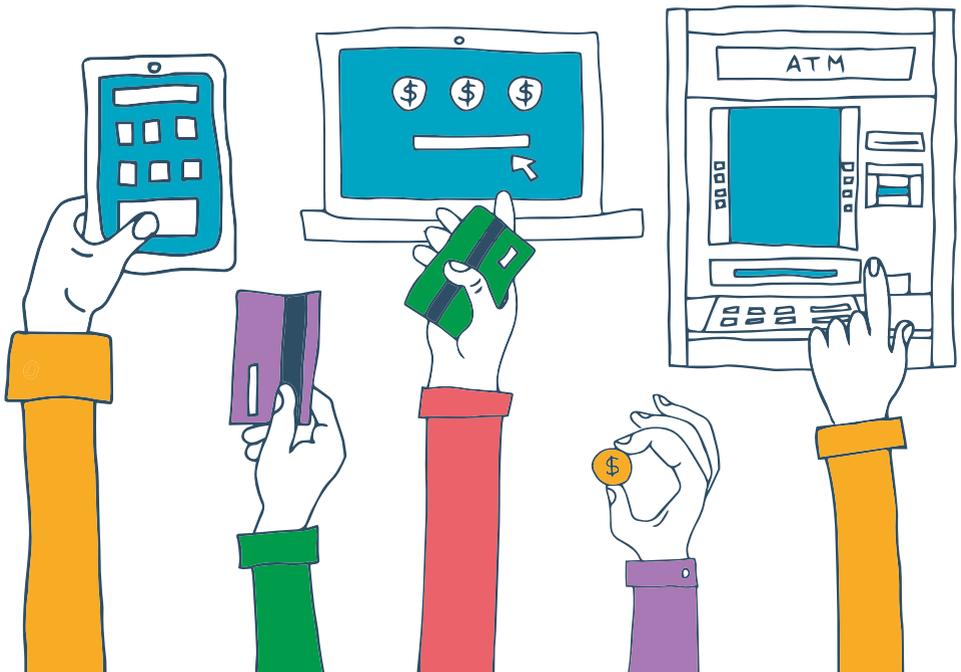
پر انټرنېټ باندې، ډير زيات وړاندیزونه شته، د مثال په توگه

د مالیاتو سره تعامل

د کاروبار د پیل، د پورونو د اخیستلو، د هر ډول قراردادونو د لاسلیک کولو لپاره یا د پیسو د بیرته ورکول د توان نه لرولو په حالت کې، خلک د وکیل د نیولو سره آشنا دی. پدې طریقته دوي د هغه لیکونو د لاسلیک څخه ځان ژغوري چې دوي پرې نه پوهیږي یا وکیل کولی شي دوی ته د ستونزې د حل لپاره یوه مسلکي مشوره ورکړي. همدارنګه دوی کولی شي چې د راتلونکي کړنې لپاره مشوره ترلاسه کړي.

که چېرې تاسو د حقوقي مشورو د ټولو انتخابونو په کارولو کې پاتې راغلی، تاسو کولی شئ د دولت لخوا د تضمین شویو حقوقي مرستو څخه چې د حقوقي مرستو د مرکز په نوم یادېږي، کار واخلئ: www.centrumpravnejpomoci.sk

لومړی د خپل ټولنیز کارکونکې سره، څوک چې به تاسو سم کس ته د رسیدو په اړه توصیه کوي، اړیکه ونیسئ.

د بانکي حساب پرانستل او نور مالي معاملات

Tatrabanka, ČSOB, Prima Banka, VÚB,
Slovenská Sporiteľňa, Raiffeisen

د بانکونو مثالونه د بانکي حساب پرانيزي. د دي، چيرته چې تاسو کولی شئ يو بانکي حساب پرانيزي. د بانکي حساب د ساتلو لپاره په مياشتني ډول بانک ته فیس ورکول کيږي چې معمولا د ۴ ايرو په شاوخوا کې وي. هر بانک د حساب د پرانستلو او کارولو لپاره مختلف اصول لري. مگر هر يو د دوي په څرگند ډول خپل فیس اخلي.

کې د بانکي حساب لرل وړيا دي، M-Bank د مثال په توګه، په څخه په متواتر (ATM) تاسو يواځې د پيسو د اتومات ماشين ډول د پيسو د راويستلو لپاره فیس ورکوي. مکړد کريډيټ کارت په وسيله د تادبي لپاره پر تاسو لګښت نه راځي.

د بانکي حساب پرانستل ساده کار دی. تاسو يواځې داسې يو سند ته اړتيا لرئ چې ستاسو هويت ثابت کړي. کله چې تاسو نړيوال خونديتوب ترلاسه کړ، تاسو بايد خپل د اوسيدو جواز ښکاره کړئ. معمولا تاسو خپل هويت د پيژندګلوي د اسنادو (پيژند کارډ، پاسپورټ) په وسيله ثابتوي.

همدارنگه تاسو ته سپارښتنه کيږي چې د زياتو پيسو سره په کوڅو کې مه ګرځئ. دا د يو کس لپاره ډيره خوندي ده چې د زياتو پيسو پر ځای لږې پيسې د ځان سره ولري. د دې پر ځای د کريډيټ کارت سره ګرځيدل ښه دي.

څخه (ATM) د پيسو د اتومات ماشين

د پيسو ويستل

څخه پيسې ATM که چيرې غواړئ سپما وکړئ، د هغه بانک د وباسئ چې ستاسو بانکي حساب په کې وي. معمولا د بل بانک څخه د پسو راويستل لګښت لري.

د سلواکيا په جمهوريت کې شونې ده چې نږدې ټولې نړۍ ته د مختلفو مالي معاملاتو لپاره د ويسترن يونين په شان خدماتو څخه استفاده وکړئ. همدارنگه د سلواکيا په جمهوريت کې د مني ګرام په نوم يو خدمت شتون لري چې د ويسترن يونين په شان ورته خدمات وړاندې کوي

www.secure.moneygram.com

دا ممکن ده چې د بانک څخه يو مقدار پيسې پور واخيستل شي، په هر حال، څرنگه چې تاسو پور اخلئ، تاسو بايد يو څه اضافي فیس د سود په ډول د پيسو د پور لپاره ورکړئ - چې دا هغه رقم ندي چې تاسو درکړل شوی وو، خو دا د فیس په ډول يو اضافي رقم دی چې تاسو يې بايد د پيسو ترڅنګ تاديه کړئ

اجاره يعنې يو شی (د مثال په توګه يو موټر) د مياشتني قسطونو په اساس اخيستل

يواځې د هغه وروسته تاسو کولی شئ چې د نوموړي جنس د ملکيت حقوق ترلاسه کړئ، چې ټول رقم تاديه کړئ

ګروي پور د پور هغه ډول دی، چې د پيسو رقم بيرته بانک ته په يوه موده کې د منظمو قسطونو په ډول ورکول کيږي. خلک معمولا د کور يا اپارتمان د اخيستلو پر مهال د ګروي پور اخلي. په مقابل کې تاسو بايد د پور د اخيستلو لپاره يو څه فیس (سود) بانک ته ورکړئ

د کار د قرارداد د فورمو ډولونه

پام ولرئ! د دغه دلایلو په وجه به تاسو
د خپل معاش په بل کی دوه قسمه مقدار
وگوری:

(trvalý pracovný pomer) د کار دايمي قرارداد

دا ډول قرارداد تر ټولو گټور دی ځکه چې دا دوامدار وي، او د
دې څخه په منظمه توگه پیسې ترلاسه کیږي - د کار کولو وخت
په هره اونۍ کې تقریباً ۴۲ کاري ساعته وي. لیکن ستاسو د کار
قرارداد کیدای شي د بعضی قانوني سرغړونو له امله له منځه لاړ شي
(د کاري نظم څخه جدي سرغړونه

نا خالص عاید: د مالپې د ورکړې څخه مخکې عاید
خالص عاید: د مالپې د ورکړې څخه وروسته عاید
خالص عاید هغه مقدار پیسې دی چې تاسو یی د گومارونکي
څخه ترلاسه کوئ.

دا لاندی لنک د مالپې او بیمې د پیسو د محاسبه کولو لپاره ډیر
گټور دی
www.ekonomika.sme.sk/kalkulacky/kalkulator-cistej-mzdy-2017.php.

گومارونکی معمولاً په مستقیم ډول د کارکونکو پیسې د هغوی
بانکي حساب ته لیږي. د دې او ډیرو نورو دلیل له کبله، مهمه
ده چې په بانک کی حساب پرانیږئ

د کار قرار داد

مخکې له دې چې تاسو کار کول پیل کوئ، تاسو باید د کار یو
قرارداد، چې د کار د شرایطو په اړه لاسلیک کوئ، قرارداد باید
په رضاکارانه ډول او د دواړو خواو، د گومارونکي او کارمند، په
موافق لاسلیک شي - دا ستاسو د امنیت لپاره خورا مهمه دی

پرتله له دې کار کول غیر قانوني دی. په ناپیکلو «ژمنو» باندې
ټکیه مه کوئ. په قرارداد کې کاري شرایط مشخص شوي وي. د
کار وخت (معمولاً کاري وخت د ورځې ۸ ساعته وي) سره د مالي
امتيازات باید معلوم وی او د مالي څخه د مخه معاش باید ذکر
شي.

(Dohoda o vykonaní práce) د کاري فعالیت قرارداد

داسې ډول قرارداد د یو ټاکلی کار لپاره په یو ټاکلي وخت کې -
تر سره کیږي. څرنګه چې وخت محدودیت لري نو دې ته د یو
ځل کار هم ویلای شو. د کاري اجرا موده په کال کې د ۳۵۰ کاري
ساعتونو څخه اضافه کیدای شي. همدارنګه، تاسو کولی شئ په
یو وخت کې د بیلا بیلو کار گومارونکو سره څو قراردادونه ولرئ، یا
د کار گومارونکي سره د مختلفو کارونو لپاره مختلف قراردادونه
ولرئ. په هرصورت، که چېرې تاسو نور قرار داد ونه هم ولرئ،
په مجموعي ډول تاسو په کال کې له ۳۵۰ ساعتونو څخه زیات
کارکولی نه شی.

(Dohoda o pracovnej činnosti) د کاري فعالیت قرارداد

د دې قرارداد پر اساس تاسو کولی شئ یوازې په اونۍ ۱۰ ساعته -
کارو کوئ.

(Dohoda o brigádnickej práci študentov) د زده کونکې د موقتي کار قرارداد
که چېرې تاسو زده - (Dohoda o brigádnickej práci študentov)
کونکي یاست او عمر مو د ۲۶ کالو څخه زیات نه وي، تاسو کولی
شئ چې پر دې قرارداد موافقه وکړئ. د دې قرارداد سره تاسو
کولی شئ د اوونۍ ۲۰ ساعته کار وکړئ

په یوه ښه CV دا خورا مهمه ده چې ستاسو فارمیټ کې وي او معلومات روښانه او ښه واضح وي

لیکلو کې CV ستا سو ټولنیز کارمند کولی شي تاسو سره د ښه مرسته وکړي

نوموې هم وگورئ CV تاسو کولی شئ چې د انټرنېټ په اړه د (www.profesia.sk/napisat-zivotopis/).

(نوموې وگورئ CV همدارنګه تاسو کولی شئ پر انټرنېټ د www.profesia.sk/napisat-zivotopis/

جوړولو لپاره CV داروپايي معیارونو سره سم جامع او منظم یوښه پلیټفارم دا دی www.europass.cedefop.europa.eu

د دندې د لټون په برخه کې مرسته:

- د مهاجرت د فترهڅه کوي چې د مختلفو شرکتونو سره په مستقیم ډول داریکوپه نیولو سره د نړیوال خونديتوب کټه اخیستونکو سره د دندې په پیدا کولو کې مرسته وکړي. که تاسو diana.bucakova2@minv.sk مرستې ته اړتیا لرئ، خپله ته ولېږئ او د خپلې خوښې کاري ساحې ذکر کول مه هیروئ

- باید لاندې شیان لرئ- هغه ځای چې مخکې CV پوه ښه مو کارکړی؛ ستاسو دنده څه وه؟ کوم کارونه مو تر سره کول (ستاسو د پخوانۍ دندې کاري فعالیتونه)، ستاسو د تعلیم کچه څه ده، په کومو ژبو کې خبرې کولی شئ؟ ستاسو دلچسپې په څه کې ده؛ او د کار هغه ساحه مو څه ده چې تاسو یې لیاوالتیا لرئ

- ددې لپاره چې له تاسو سره مرسته وکړو، باید موږ پوه شو چې تاسو کوم اسناد لرئ، دا کېدای شي ستاسو د پخوانۍ دندې، پیوونځي یا بل داسې سند وي چې ستاسو مهارتونه ثابتوي (تصدیق نامه، ډیپلوما، د ریکارډ نقلونه) - وروسته بیا ددې اسنادو رسمي پیژندنې لرئ پیل کېږي، پرته له دې پیژندنې شویو اسنادو د کار ګمارونکي شاید په تاسو باور ونه لري

- خو که تاسو کوم اسناد یا تصدیق نامه نه لرئ اندېښنه مه

کوئ، ځکه چې د کار ګمارونکي تجربه ګوري، او که تاسو تجربه ونه لرئ، تاسو به دوخت په اوږدو کې تجربه ترلاسه کړئ :

په سلواکیا کې، مختلفې برخې شته چې تاسو په کې مهارت ترلاسه کولی شئ. لومړۍ، هڅه وکړئ د خپلې تجربې او ذوق سره سم په لاندې کټګوريو کې انتخاب کړئ. مثال په توګه

معلوماتي ټکنالوژي -

ژبې / ژباړه -

اشپزي / پخلی -

(پاکول (کور ساتنه -

(د لاسی کار (تعمیراتي کار، د موټرو کمپنۍ شرکتونه -

(د کسبې کار کولو کار (فرش اچوونکي، معمار، رنگسار، نجار - محاسبه

(طب (ډاکټر، طبي مرستیال -

(د لاس کار (ګنډل -

(ښکلا (نوکان، سینګار، ویښتان -

نور کارونه -

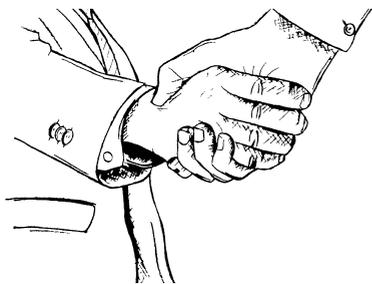
دمعاش/تنخوا شرايط

د سلواک جمهوریت په کلني ډول د معاش ټیټ حد ټاکنې. ٢٠١٨د میلادي کال لپاره د یو میاشتي معاش/تنخوا تر ټولو ټیټ حد د ٤٨٠ € یورو ټاکل شوي. خو په عمومي توګه په اروپا کې، او په ځانګړي ډول سلواکیا کې، هر څوک باید د خپل معاش څخه ماليه/ټکسونو او د بېمي پېسې ور ورکوي

مالیه دولت ته ورکول کېږي، چې ددې په مقابل کې مونږ ځینې ځانګړي ګټې ترلاسه کوو لکه عامه زیربنا، ښوونځي، بیړني خدمات (طبي خدمات، پولیسواونور) او داسې نور

د مالیه د ورکولو څخه ډډه کول ممکن نه دی. په داسې کولو سره کېدای شي محکمي ته ور معرفي/دعوه ګر شئ - دا یو جدي جرم دی

د بېمي تادیات د تقاعد د ورکولو په برخه کې مرسته کوي، (تقاعد، د وخت د مخه تقاعد، یاد معیوبیت تقاعد) یادوی، په هغه صورت کې چې تاسو د عیني شرایطو (جدي ناروغۍ، د کار حادثه، دکارضایع وغیره) له امله کار نشئ کولیو، دا معاشاتو د جبران په ډول کارول کېږي. همدارنګه د عامې روغتیا د پاملرنې بیمه د مالیاتو څخه تادیه کېږي، پدې معنا چې تاسو وریاروغتیایی پاملرنې ته لاسرسی لرئ

د خپلې دندې مرکې ته په وخت راشئ، یا هلته د ۱۰ دقیقو مخکې حاضر شئ، ناوخته تگ داسې تاثر ورکوي چې تاسو په وړاندې شوې دنده کې دلچسپې نلري، او یا ستاسو د اعتبار وړ نه یاست.

د مرکې په دوران کې د کار په ځای کې عبادت کولو لپاره د امکاناتو په اړه د پوښتنې کولو څخه ډډه وکړئ، په سلواک جمهورت کې خلک مذهبي مراسم او عبادات په پرده شکل او یا په مذهبي مراکزو کې تر سره کوي، نه د کار په ځای کې دا هم عام نه دی چې د کار گومارونکی دی تاسو ته د روژې په میاشت او یا د نورو مذهبي مراسمو په وخت په اوتمات ډول رخصتي درکړئ، ځکه چې د مذهب پیروي یو فردي عمل دي. که تاسو غواړئ چې پورته ذکر شوي دلایلو له وجې رخصت واخلي نو تاسو کولی شئ دخپل کار گومارونکي نه د قانون په رڼا کې د مستحقو ورځو رخصتي واخلي. دا په کال کې لږ تر لږه ۲۰ کاري ورځې دي. تاسی کولای شئ دا رخصتي د مربوطه ادارې د اصولو مطابق هر وخت چې تاسو وغواړئ واخلي- دا باید په یوځل به او نه غستلې شي.

د سلواک په جمهوریت کې ډیر کاري فرصتونه شته، خو ستاسو لپاره دا پیژندنه مهمه ده چې به څنګه دندې مومئ او په ورته وخت کې، څنګه یې ترلاسه کولای شئ. د نډې په لټون کې به ستاسو سره ستاسود ټولنیز کارمند لخوا ل مرسته وکړي شي، مګر ستاسو فعاله تګلاره خورا اړینه ده او د بریالیتوب یوه برخه جوړه وي

د کار گمارونکو توقعات

تاسو کولی شئ چې د خپلې دندې په هکله خلک خبر کړئ. دا پدې معنا چې تاسو کولای شئ یو کمپنې، دوکان او یا ریسټورانټ ته پخپله ورشئ او ترې دا پوښتنې وکړئ چې کارمند ته خو به اړتیا نلري. دا باید په یاد ولری د هر هغه چا سره چې تاسو خبرې کوئ د دی صلاحیت نه لري چې تاسی قبول کړي او یا مو رد کړي. داسې امکان لري چې یو نامعلوم کس ستاسی غوښتنه سمدستي ردوي. خو د هغه کس یا د هغه رئیس کیدای شي دا کار تر سره نکړي- اکثره وخت مسول کس د کاروبار مدیر او یا ریس وي.

کله چې کار گمارونکی تاسو ته ووايي چې د مرکې وروسته به له ستاسو باوري کولو لپاره ستاسو سره اړیکه ونیسي، که چیرې داسې و نه کړي نو دا عادي خبر ده، مایوسه کېږئ مه، او دا په شخصي توګه مه اخلئ، سلواکيان د کار په لټون د ورته مشلو سره مخامخ کېږي

د مرکې په وخت کې، د امکان تر حده پوري نرمې ښکاره کړئ. ترڅو د ډېرو شرایطو ادعا ونه کړي، ځکه چې دا برعکس اغیزه لري.

دا سپارښتنه کوو چې دهرې دندې وړاندیز کې دلچسپي وښيي. سمډلاسه انکار مه کوئ، او داسی مه وایئ چې دا هغه څه نه دي چې تاسو یې تمه درلوده، با ادبه ووسئ او خپله تشکر څرګنده کړئ، او گومارونکي ته ووايست چې تاسو به ور سره وروسته اړیکه ټینګه کړئ. تاسو به د دندې په اړه د فکر کولو وخت ولرئ، او هغه کس چې تاسو ته دنده درکوي هغه به ماسوسه کوي نه چې تاسو د هغه د مرستې څخه ستاینه ونه کړه - سلواکيان د دې موضوع په اړه ډیر حساس دي

تاسو کولی شئ په انټرنیټ کې دنده ولټوئ- د مثال په توګه چې د بیلا بیلو www.istp.sk یا www.profesia.sk په دندو لپاره آنلاین لارښوونې کوي - رسمي کاري پوستونه شتون لري، چې د کار، کورنۍ او د ټولنیزو چارو د دفتر لخوا اعلانېږي. که چیرې تسو د یوځانګړي گومارونکي سره د دندې په لټون کې یاست، نو د کار گومارونکي ځینې وخت خالی اشتها د خپل ویب پاڼې له ليارې اعلانوي. که چیرې تاسو یو خالی پوست/ CV اشتها چې ورسره لېوالتیا لری پیدا کړ، ژر تر ژره مو خپله د کار گومارونکي ته واستوئ. حتی که چیرې په انټرنیټ کې هیڅ خالی پوسته نه وي، نو بیا هم د کار گومارونکي سره اړیکه ونیسئ. ځینې د کار گومارونکي خپل خالي تشه بستونه هر ځای نه اعلانوي.

دندې

کاري ورځي - ډيری خلک د دوشنبې څخه تر جمعې پوري کار کوي. په اونۍ کې د شنبې او یکشنبې ورځې د ډيرو خلکو لپاره د روخصتی ورځې وي. خلک عموماً دا ورځې په خپلو کورنو کې په باغدارۍ ، ورزش ، او يا نور کارونو تېروي.

په هر صورت، دا قانون ممکن ده ټولو ته تطبيق نه شي. څرنگه چې ډير کاروډرونه او خدمات د روخصتی په ورځو کې هم شتون لري، ځينې کارمندان په بدلونو/شفتونو په اساس کار کوي چې کېدای شي د اونۍ په پای کې هم کار کولو ته اړتيا ولري. د دې ځان ورسره برابري چې څنگه د دې د کار ورځې او رخصتی د دوي د کمرونکي له خوا ټاکل کېږي

که تاسو د کوم علت پرته خپل کار ته حاضر نشي، او خپل گومارونکي مو د مخکې نه نه وی خبر کړی، په تاسو کېدای شي بندیز ولگي، حتی له دندې ليري کړئ شي

که چېرې يو جدي دليل وي چې تاسو د کار کولو توان نه لري (د مثال په توگه ناروغي)، تاسو بايد ژر تر ژره خپل گومارونکي خبر کړئ او د ډاکټر لخوا تاييد شوی ليک خپل گومارونکي ته واستوئ او يا په رسمي شکل رخصت واخلي. د سلواکيا خلک خوارۍ کين دی او له همدې امله دوی د نورو څخه هم د ځانگړو مسؤليتونو تمه لري

له همدې کبله ډيری سلواکي وگړي د دې لپاره چې د ژوند لگښتونه پوره کړي، حتی هره ورځ ۱۶ ساعته کار کوي، پرته له دې چې ايا دا دوشنبه يا یکشنبه ده

د کار په بازار کې ستاسو حيثيت

ک چېرې تاسو ته پناه يا فرعي خونديتوب درکول شوی وي، نو تاسو په سلواک جمهوريت کې کار کولو لپاره د کار اجازه ليک ته اړتيا نه لري. تاسو به د کار مارکېټ کې د زيانمن شوي کارمندانو طبقه کې به راشئ

که چېرې تاسو د کارکونکو، کورني (د کار دفتر) او ټولنيزو چارو د ادارې سره د کار غوښتونکو په لسټ کې ثبت/ راجسټر کړي ، نو کم از کم د سلواکي ژبې مخابراتي پوهې ته اړتيا ده. په هرصورت، ځينې مسولوتونه د نوم ليکنې سره تړاو لري

تاسو بايد ځانگړي قوانين تعقيب کړئ، لکه په منظم ډول مربوطه مامور ته راپور ورکول چې دا يقينې کړئ شي چې تاسی د دندې په لټه کې یاست. که چېرې تاسو د کار په دفتر کې ثبت

شوی یاست، تاسی کولای شی د ځينو خدماتو څخه کټه واخلي لکه: د دندی په هکله مشوره، او د مختلفو مهارتونو زده کړې کورسونه چې ابتدایی سلواکي ژبې زده کړه ورته شرط ده

ستاسو د نوم ثبتولو څخه درې مياشتې وروسته، ستاسو دکار گومارونکی کېدای شي مالي مرسته ترلاسه کړي- کېدای شي دا د کار گومارونکي لپاره گټور او هڅونکی وي. ستاسو ټولنيز کارکونکي به د کار په دفتر کې ستاسو سره د نوم ثبتونې کې مرسته وکړي

مونډره سپارښتنه کوو:

د نړيوال خونديتوب ترلاسه کولو سمدستي وروسته تاسو کولی شئ کار پيل کړئ. کېدای شي د کارگومارونکی تاسو قانع کړي چې د کار جواز ته اړتيا لري. لیکن ستاسو په قضیه کې، د کار جواز ته اړتيا نه لري

دخپلو ټولنيزو کارمندانو ته دځان په اړه د امکان تر حده ډير معلوماتو ورکولو حڅه وکړئ. د پناه غوښتنې په مرکز کې د اوسېدو په وخت کې د خپلو مهارتونو په اړه خبرې کولو حڅه وکړئ، دا ستاسو لپاره گټور دي

دا به د ټولنيزو کارمندانو سره مرسته کړي چې تاسو ته د مناسبو کارونو سپارښتنه وکړي. په تېرو وختونو کې تاسو څه زده کړي ، ستاسو مشغولا څه ده، ستاسو قوتونه څه دي او تاسو د څه باره کې تجربه لرې په هکله خبرې وکړئ. هغه هڅې چې تاسو د نويو کار فرصتونو د لټون په برخه کې لگولې وې، په روسته به دا ستاسو لپاره نعام وي

د دندې لټون

دا سپارښتنه کېږي چې تاسو د کارموندنې لپاره د مخکې نه په لټه کې وسئ، حتی د پلان شوی نېټې څخه هم مخکې چې تاسو به د پيل کولو لپاره چمتو یاست . د بريالي شخص اساسي اصل دا دی چې ”که تاسو يو فرصت په لټون کې یاست، تاسو «به یی خامخا ترلاسه کړئ

سلواکیان او توپیرونه (کلتور، ... ملیت، د ویبستانو طرز

په ټولنه کې جلا والې احساس مختلف وی. هغه خلک چې اکثره سفرونه کوی د توپیرونو پر وړاندې خورا نرم وی او کله چې بهرنیان وگوري نو نه ورته حیرانېږی. لیکن، داسې خلک هم شته چې نورو خلکو ته په زیر زیر کتلو سره د شرم احساس نکوي.

که څه هم دا ستاسو لپاره نا ارامه کوونکی وي، ډیری سلواکیان نورو ته له کتلو خوند اخلي. دا کیدای شي د غیر معمولي جامو، د ویبستو نا آشنا طرز، د پوستکي رنگ یا نورو شیانو له امله وي. دوی په ساده ډول حیرانتیا یا یوازې ساده تعصب ښکاره کوي.

د نړۍ په کچه د پیسو د رامنځته کیدو او په اروپا کې د رسنیو له لیاری د ترهګرو بریدونو د زیات خپرولو له وجې، ځینې خلک ممکن د ویری احساس وکړی او نه یواځې د مسلمانانو په وړاندې بلکه په عمومي ډول د ټولو بهرنیانو پر وړاندې منفي رویه څرګندوي کړي.

نو له همدې امله، د ځینو خلکو لپاره، یوه ښځه په حجاب کې او یا یو تور پوستې سړی د خلکو په ذهن کې هغه تصویر جوړوی کوم چې دوی په رسنیو کې لیدلی وی چې له همدې امله ځینې خلک کیدای شي دا احساس کوي چې دوی په خطر کې دي.

رسنۍ په دوامداره توګه ویره خپروي، او خلک دا احساس کوي چې یو ګواښ موجود دی. دا حالت په نورو اروپایي هیوادونو کې یوشانته دي. ویره او ناپوهی کیدای شي خلک ناسمو کړنو ته اړ کړی.

له دې دلیل لپاره، د بې خونده خلکو پر وړاندې له صبره کار واخلي، هغوی پرېږدی چې تاسی او ستاسو کلتور په ښه توګه وپیژني یا په ساده توګه په پام کې یې مه نیسې. دا هم یاد لرل مهمه دي چې ټول خلک یوشانته کړه وړه نه لری.

دا یاد لرل مهمه دي چې د سلواک جمهوریت قانون د بې انصافي، ظلم څخه د هر کس ساتنه کوي. تاسو باید د کوم ډول جرم، برید، یا تاوتریخوالی په هکله راپور ورکولو کی هیڅ قسم ویره ونه لري.

مذهب

اسلام

د یو اټکل له مخې اوس مهال د سلواک په هیواد د ۵۰۰۰ په شاوخوا کې مسلمانان ژوند کوي. د کم تعداد پیروانو له وجې د اسلام دین یو رسمي دین ندي. په سلواکيه کې کوم مسجد نشته، خو په ځیني ښارونو کې ځایونه شته چېرته چې مسلمانان یوځای مونیځ کولای شي. د سلواک اساسي قانون د ټولو مذهبونو سره د اسلام آزادي تضمینوي.

هغه ځایونه چېرته چې د مسلمانانو ټولنه

سره ملاقات کولې شي

لکه څنگه چې د اسلامي ټولنه کوچنۍ ده او د سلواک هیواد کوم مسجد (په وینا یا آسټریا) نه لري، نو مسلمانان هم په مختلفو ځایونو کې له یو بل سره ملاوېږي.

کې، د Ružinov په براتیسلاوا کې، داسې ځایونه شته، په پیترسکا کوڅې په پیترزکا کې، او تر ټولو زوړ یې د ښار په مرکز د کوڅو شاته موندل کېدای شي Obchodná کې د

کوڅه کې د الهدا په نامه یوه Rožňavská کې، په Košice د خونه د مونیځ کولو لپاره شتون لري.

اکثره سلواکيان عيسايان دي. تر ټولو زيات پيروان د رومي کاتولیک دی (۶۲٪)، ورپسې ایوانجلیکل (۵،۹٪)، رومي کاتولیک (۳،۸٪) او کالوینز (۱،۸٪) دي. همدارنگه یو کوچنې تعداد یهودیان هم په سلواک جمهوریت کې ژوند کوي.

غیر مذهبي خلک نږدې د ټول نفوس ۱۴٪ تشکیلوي

اگر چه د سلواک اکثره وګړي ځانونه عیسویان ګڼې خو ټول خلک یې په جدي ډول سره خپل مذهبي عنعنات نه پر ځای کوي، لکه روژه نیول، په پابندی سره چرچ ته تلل/ او یا د چرچ په خدماتو ما کې برخه اخیستل. د عیسویانو مهمي رخصتیانې د عیسې علیه اسلام د زوکړې ورځ او د کرسمس ورځې ښودنه کوي. پدې ورځو کې خلک کار نه کوي، اکثره خلک د یو بل کره څې، یوځای خوراک خوري او یو بل ته تحفې ورکوي (په خاص ډول د دسمبر د میاشتي په ۲۴ تاریخ کله چې خلک کرسمس لمانځې.

یهودیت

فعلاً د سلواک په هیواد کې د ۵۰۰۰-۳۰۰۰ پورې یهودان ژوند کوي د سلواک په جمهوریتد یهودیانو ډیر د عبادت ځایونه شتون لري، او ډیر ددې ځایونو څخه د کلتوري میراث او کالري دهنزي اثارو د خونې په توګه کارول کېږي، پدې معنا چې دوی د مذهبي موخو لپاره نه کارول کېږي.

هغه کسان چې د یهودیت فعاله پیروان دی د اورتودوکس عبادت گاه پورې مربوط دي، چې د براتیسلاوا ښار په هیديوکوا (www.synagogue.sk/en/home)، په کوڅه کې موقعیت لري (Prešov) او یا د اورتودوکس عبادت گاه په پېرسو کې (www.synagoga-presov.sk/en/)، په اوونۍ کې یو یا د اورتودوکس عبادت گاه کې پروګرام وی، چې د دلاباکووا دوه ځله د یهودانو عبادت گاه کې ریلیناکی موقعیت لري (www.kehilazilina.sk/index.html) په کوڅه کې په ریلیناکی موقعیت لري.

د سلواک جمهوریت کی ملیتونه او بهرنیان

قومونه: سلواکیان (۸۵,۸٪)، هنګریان (۹,۵٪) - اکثره د هنګری سرحدسه په نژدو سیمو کی، رومانیان (۱,۸٪)، یوه کوچنې اقلیت د چکیانو له خوا جوړ شوې (۰,۸٪)، روسایینز(۰,۴٪)، یوکرانیان (۰,۲٪)، جرمنیان (۰,۱٪)، پولنډیان او همدارنګه سربییان، روسان، موراوینز، بلغاریان، ایټالویان، اترشیان او ویتنامیان. یو کوچنې شمیروګری هم پکې ژوند کوی لکه: افغانان، عراقیان، سوریان، مصریان، هنډیان، لیبیایان، مراکشیان، نایجریایان، ویتنامیان او همدارنګه د نورو هیوادونو وګری. که څه هم، د برټیسلاوا او کوسیسی په شان ښارونو کې د دوی شمیر ډیر کم دی، مګر دا ډیره عادي خبره ده چې بهرنیان ولیدل شي.

سلواکیان په لومړی نظر کې منحصر او د آرام مزاج خلک معلومیږی. دا ویلای شو چی د بهرنې اتباعو د کم شمېرله وجی سلواکیان بهرینانو سره بلد نه دی په خاصه توګه د هغه خلکو سره چی د مختلف هیواد څخه وی. د دوی تاریخی کیفیت ددی خبری ښه وضاحت کوی.

ده ۱۹۴۸-۱۹۸۹ کې د سوسیالیستي جمهوریتونو د بلاک پر مهال، سلواکیانو ډیره محدودهاختیار د آزادي درلودو. ددی محدودیتونو له وجې له نوری نری سره یی اړیکې ډیری محدودی وی. دا دی معنا هم دا شوه چی سلواکیانو یواځی محدودو هیوادونو ته سفر کولای شو، په خاصه توګه د ختیځ بلاک هیوادونو ته - او ځینید مشرقې اروپا هیوادونو ته. د سلواکیانو تجربه د مختلفو کلتورونو، په خاصه توګه له لیری کلتورونو سره د بلدتیا کمزوري ده.

د پایلې په توګه، د سلواک خلک د بهرنیانو څخه ډډه کوی، په تیره بیا د هغه کلتور خلکو څخه چې د مرکزي اروپا د سیمو څخه لري دي. باید په یاد ولری چې ټول سلواکیان یو شانتي نه دی. تر ډیره حده پوری چې سلواکیان د بهرنیانو سره ژوند وکړي نو د هغوی پر وړاندی ډیر ازاد وی. هغه څوک چې د بهرنیانو سره خورا تجربه نه لري، البته، فاصله ترې ساتي. مګر دوی تجربی ته لرتیا لري - او پداسې حالتونو کې تاسو دا فرصت لری چې دی خلکو ته د اړیکو له لاری مثبت تجربه ورکړی.

له بلې خوا، سلواکیان ډیر پلټونکې دي، دوی غواړي نور معلومات ترلاسه کړي، له دې امله دوی داسیپوښتنې کوی چې تاسو یی ښایید تمه ونه لری. دا دبی ادبی مظاهره نه ده بلکه غواړی چې معلومی کړی چې آیا عمومي کتی شتون لري

اوری

ژمی

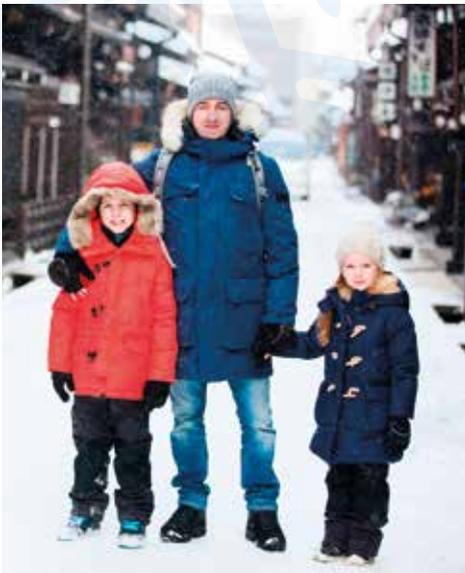
که چیرې تاسو د ژمی په موسم کې پرته له مناسبو جامو څخه بهر وځي (په شارټس یا لنډو جامو کې، بې جرابو، لوڅی پښې) تاسې به یخېږئ په اسانې سره متظرر کړي. خلک تودې جامې او گرم بوتان پښې کوي ترڅو د یخې څخه وژغورل شي. گرم بند بوتان، عادي یا اوږدې جرابې، اوږده پتلونونه، اوږده لستونې، گرم جاکټ، خولۍ، دستاني او د غاړې دستمالونه په عمومي توګه اغوستلې کیږي.

سلواکیه داسې یو هیواد دې، چې هر څوک په کې د خپلې خوښې جامې اغوستلې شي. ، یو غلتچې خلک د اوری په موسم کې لنډې جامې، نري یا شفافی جامې اغوندي چې د اوری په موسم په دران کې گرمي وی. بل علت یی پرله پسې د فیشن بدلون دې. دکم چې ډیری نارینه او ښځي هم تعقیب کړي. ځیني وختونه لنډي، ځیني وختونه اوږده جامي اغوستل کیږي، د جامې یوانفردی موضوع ده

کله چې باران ورپری خلک چترې استعمالوی

د لامبلو حوضونه د تازه کیدلو لپاره استعمالیږي او هر څوک، نارینه او ښځینه، او ماشومان پرته له هر چا تبعیض څخه ورتلای شي - خلک د ل لامبلوځانګړې جامو، او نیکر سینه بند سره لامبې- د جامو په نورودولونو کې نه لامبې

خلک اکثره په جهیلونو او سیندونو کې هم لامبې

طبیعی منظره

په سلواکیا کې ډیرغرونه او غونډۍ په ځانګړې توګه د هیواد په شمالي برخو کې شتون لري. د هیواد سویلي برخه یی تپتی دی. په عمومي توګه، ډیر ښکلي خوندي سیمیلري. د اوری په موسم کی د زیاتو سلواکیانو مشهور کار په غرونو ختل- په سختو ساحو پیاده منزل کول دی. د ژمي په موسم کی خلک په غونډیو د سګي لوبه کوی

د ژمي په موسم کی، د هیواد په ډیروسیمو کی واورى وریږی. د حرارت درجه معمولاً د ۰-۲۰ درجو پورې وی. د پسرلی پیل د فطري بڼهپه شینوالي او غوریدنې سره کیږی (مارچ-)

می)، ورپسې د اوری موسم وی کله چې د موسم د حرارت درجه تر ۳۰ درجو پورې لوړیږی.

بیا پسید خزان موسم پیل کیږی چی پدی موسم کی د ونو پانی ارتاویګیاو خاص رنگ غوره کوی او د حرارت درجه ورو ورو کمیږی (سپتمبر-نومبر).

د سلواک جمهوریت

رسمي ژبه: سلواکي

پلازمېنه ښار: براتيسلاوا

(ابادي/د خلکو شمير: ۵,۴۳۰,۰۰۰ (۲۰۱۶) ټکل

پيسې: يورو

DISTANCE BETWEEN PLACES

Košice - Bratislava	cca 408 km
Humenné - Bratislava	cca 470 km
Žilina - Bratislava	cca 208 km
Rohovce - Bratislava	cca 32 km
Opatovská Nová Ves - Bratislava	cca 210 km

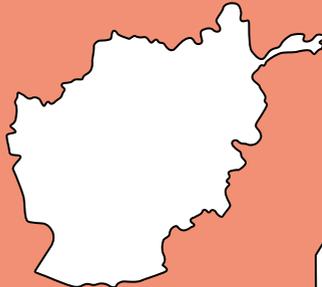
سياست او حکومت: د سلواک جمهوریت / پارلماني ډيموکراسي ده. د دولت مشر ولسمشر وی - په مستقیمه توګه د وګړو لخوا د پنځو کلونو لپاره ټاکل کېږي. پارلمان یی ۱۵۰ غړي لری چی په پارلماني ټاکنې کې د اتباعو لخوا ټاکل کېږی چې دمقنینه ځواک لري، اجرائیويي ځواک د حکومت له خوا او قضایي ځواک د خپلواک او بې پرې محکمو لخوا کارول کېږي.

SLOVAKIA

SYRIA

AFGANISTAN

SOMALIA

د پناه غوښتونۍ په مرکز کې پاتې شئ

که چيرې تاسو ته د سلواک په جمهوريت کې فرعي خونديتوب او يا پناه درکول شوه

تاسو خپل اصلي هيواد ته نه شي تللي

او که چيرې داسې وکړئ، د نړيوال خونديتوب حالت به له لاسه ورکړئ

ستاسو د غوښتونکي په اړه د يوې ناڅرگندې پايلې سره د يوه پريکړه‌انتظار کولو يو ستونزمن کار دی. که څه هم دا ستونزمنه وي، مور تاسو ته ځينې فرصتونه وړاندې کوو نوخپل وخت مو اغيزمن مصرف کړئ. د پناه غوښتنې په مرکز کې د پاتې کيدو په وخت کې، تاسو يو فرصت لرئ چې د بدلون لپاره تيار وسئ. د پناه غوښتنې په مرکز کې پاتې کيدنه کيدای شي تاسوته بې پايه معلومه شي، مگر هڅه وکړئ چې په مرکز کې د حاضر وټولنيزو کارمندانو سره په همکارۍ خپل وخت په داسې څيزونو مصرف کړئ چې ستاسو لپاره ګټور وي.

که چيرې تاسو په سلواکي ژبه لږ هم د خبرو کولو هڅه کوئ نو د سلواک خلک به ستاسې ډيره ستاينه کوي. که تاسو د سلواکي ژبې ټولګي سره يوځای شئ، نو تاسو به د ورځني معاملات په ښه شکل تر سره کړئ او که تاسو دا په جدي توګه اخلئ، تاسو ممکنه ده پرمختللي کچې ته ورسېږئ، چې دا تاسې ته د کار بازار کې ستره ګټه درکوي.

که څه هم دا ستونزمنه ده خو د سلوک ژبه د اداره کولو ورده او په سلوکيا کې د قوي ژوند کولو لپاره ډيره مهمه ده. څومره ژر چې تاسو د ژبې په زده کړه پيل کوئ، دومره ژر به تاسو ډير ځپلوکي او مطمئن به يې. په ورته وخت کې، تاسو به ډير ژر يو مناسب کار مومئ. هرڅوک په انګريزي کې خبرې اترې نه کوي.

که تاسو د يوې مشخصې مودې وروسته د سلواک تابعيت غوښتنه کوئ، د تابعيت ترلاسه کولو شرايطو څخه يو د سلواکي ژبې ښه پوهه ده. او دا د امتحان پوسيله تايديږي. که تاسو دا شرط نه پوره کوئ، تاسو ته به د سلواک جمهوريت تابعيت نه درکول کيږي.

پناه غوښتونکي د ۴ کلونو وروسته د سلوک جمهوريت د تابعيت لپاره غوښتنه کولې شي

د فرعي خونديتوب لرونکي دلس کاله وروسته د تابعيت غوښتنه کولې شي که چيرې د سلوک جمهوريت د تابعيت غوښتنې څخه مخکې د اوږد مهاله پاتې کيدو اجازه دوي ته ورکړل شوي وي

د کلتور پيژندنې درسونه به ستاسوسره د سلوکيا جمهوريت کې د ژوند کولو لپاره د تياريدو مرسته به کړئ، چې د توپيرونو او د سلوک د ژوند طرز لپاره يو تيار کړئ. ځکه چې څه چې ستاسو لپاره ښکاره او طبيعې دي کيدای شي د سلوکيانو لپاره داسې نه وياو ددی برعکس

Humenné سلواک ته رارسيدنه = د

د پذيرش په مرکز کي اوسيدنه

طبي معاینات د ۳۰ ورځو په جريان کي ترسره کيږي - د پذيرش د مرکز حدوداتو کي پاتې شئد، پريکړه کوونکو سره مرکه د پنا غوښتونکي د غوښتنليک د ارزونې لپاره ترسره کيږي

منفی پريکړه

يا

مثبته پريکړه = پناه يا فرعي تحفظ

د ادغام په پروژه کي کډون (استوګنه، د سلواکي ژبې زده کړه، کار، حقوقی او اجتماعي مشورې) لږ تر لږه شپږ مياشتي

کله چی لومړني مراحل بشپړه

شي، د اوسيدو مرکز ته ليږد په

:لاندي ډول ترسره کيږي

د استوګنې مرکز - يواځې د نارينو لپاره Rohovce

د استوګنې مرکز—د ښځينو، مسن Opatovská Nová Ves خلکو، او کورنيو لپاره

کله چې تاسو د سلواک په جمهوريت کي د نړيوال غونډيتوب د يو ډول ګټه اخستونکي ياست ، دا ممکنه دي بل هيواد کي هم د غوښتنليک ، په ورکولو سره نړيوال غونډيتوب ترلاسه کړئ.

د سلواک جمهوريت ستاسو د پناه

غوښتنې د غوښتنليک په اړه

د پرېکړې کولو لپاره ۹۰ ورځې

لري (په تېره شوې قضيو کي، دا

(موده کيدای شي چی وغزيری

دا هم مهمه ده په ياد ولړئ چی د بل اروپايی هيواد يا شينګن هيوادونو کي ستاسو پاتې کيدل، لکه: د کورنې د غړو ملاقات ته تلل، بايد د ۱۸۰ ورځو په دوران کي له ۹۰ ورځو څخه زيات ونه شي.

ستاسو د پاتې کيدو موده کيدای شي له ۹۰ ورځو زياته شي که چيرې تاسو په هغه هيواد کي د کار او يا بل ډول جواز ولړئ، او يا د پاتې کيدو لپاره د قانع کوونکي دليل درلودونکي ياست. پوليسو سره (Alien) دا مهمه ده چې نوموړې موضوع له الاين شريکه کړي. سره له دې تاسو بايد د شينګن د سرحداتو مقررات وګوري ځکه چې په بل هيواد کي د پاتې کيدو لپاره نور شرايط هم موجود دي، چی تاسو يی بايد پوره کړی او د غړونې په صورت کي به تاسو له هغه هيواد څخه وويستل شئ.

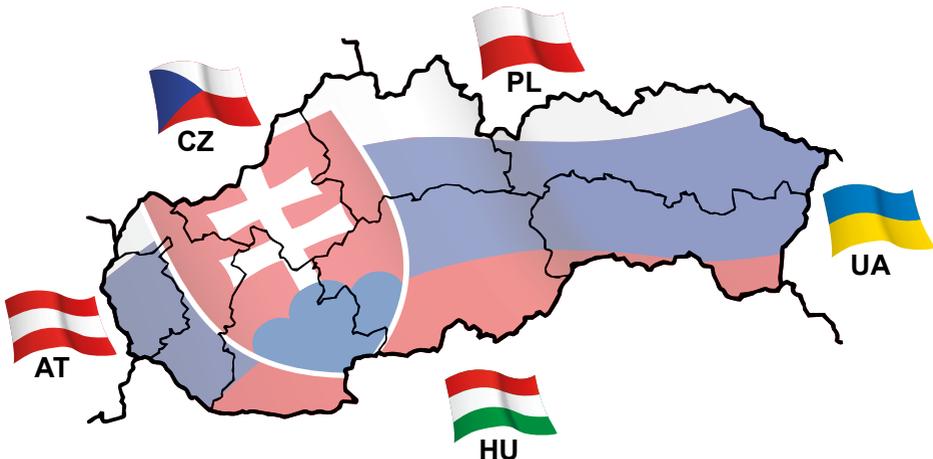
د پناه غوښتنې طرز العمل

د پناه غوښتنې د غوښتنلیک وړاندې کولو سره، د پناه غوښتنې پروسه پیل کیږي. د پناه غوښتنې طرز العمل یوه پروسه ده، چې د نړیوال خونديتوب د ورکړې او په سلواک جمهوریت کې د قانوني اوسیدلو امکانات پکې څیړل کیږي. د پناه غوښتنې د غوښتنلیک د پروسس کولو مسولیت د هغه لومړي هیواد وي کوم هیواد ته چې پناه غوښتونکېداخل شي. کله چې د پناه غوښتنې پروسه پیل شي، دا ممکنه نده چې په بل هیواد کې د پناه غوښتنې لپاره درخواست ورکړي، دا د دوبلین په قوانینو کې په تفصیل سره مشخص شوي دي. هغه شخص چې په بل هیواد کې یی د پناه غوښتنې لپاره غوښتنلیک سپارلې وي، بیرته به هماغه هیواد ته بیرته واستول شي چېرته یې چې د پناه غوښتنې پروسه مخکې پیل شوي، او یا یې لومړی ځل غوښتنلیک ورته سپارلې

د سلواک جمهوریت د پناه غوښتنې په قانون کې د ذکر شویو شرایطو پوره کولو وروسته د نړیوال خونديتوب لاندې ډولونه ورکول کیږي. پناه هغه چا ته ورکول کیږي چې په خپل اصلی هیواد کې خونديتوب نشي ترلاسه کولای، په ځانگړې توګه د نژاد، مذهب، ملیت، او یا یو خاص سیاسي ډلې پورې د تړاو له وجې ازار او اذیت تر لاسه کولو ویره ولری. نو ځکه پناه یو انفرادی شخص ته ورکول کیږي کله .....چې ورته یو خاص خطر مخ وي

فرعي خونديتوب دا قسم خونديتوب په موقتي ډول د لنډې مودې لپاره ورکول کیږي تر څو خطر او یا جدې ظرر یی په خپل هیواد (کی ختم شوی نه وی) (غیر تبعیضي تاو تریخوالي په ځانگړو قضیو کې د بشر دوستانه اصولو پر اساس پناه ورکول کیږي

د پناه غوښتنې د کړنلارېه اړه به تفصیلي معلومات تاسو ته د پناه غوښتنې دهمینې په پذیرش مرکز کې د پناه غوښتنې په دوران کې د یو پناه غوښتونکېد حقوق او مسؤلیتونو لپاره لارښود کې به درکړېشي، په هغه ژبه کې به وي چې تاسو پري پوهیږئ

فهرست

د پناه غوښتنې طرز العمل
په کمپ کې اوسیدنه
د سلواک جمهوریت طبیعي منظره
په سلواکيا کي قومونه او بهرنیان
مذهب
(سلواکيان او توپيرونه (کلتور، مليت، د وېشټانو بڼه
دنده
د کار په بازار کې حیثیت
د دندې لپاره لټون کول
د گمارونکو توقعات
د تنخوا شرطونه
د دندې قرارداد
د بانک اکاونټ جوړول او نور مالې معاملات
د ماليه سره معاملات
کور او اقامت
روغتیايي پاملرنه
تعلیم
په سلواک کې د ژوند تیروولو طرز
حمل او د حمل مخنیوي
سلواک دننه او بهر ته سفر کول
د ډریوری لایسنس/ اجازه لیک
خواړه- په سلواک کی څه عام دي
.....له نورو سره اړیکه- زنګ وهل، میډیا، انټرنیټ
په وزگار وخت کې څه وکړو
اساسې حقوق او خپلواکي
ناراحتی کونکي حالات - بیړنۍ اړیکې
نورې مهمې اړیکي

سریزه

دا پانه د سلواک جمهوریت د بهرنیو چارو وزارت د کډوالو د ادارې لخوا د بهرنیو ماهرینو او د نړیوال خونديتوب د گټه اخستونکو په مرسته جوړه شوې ده چې کډوالو او پناه غوښتونکو ته د سلواک په هیواد کې ددوي لپاره د شته خدماتو تشریح وکړي. دا معلومات پانهد پناه غوښتنې کرنلارواو د پروسې په جریان کې د پنډ یرایې په مرکز کې د پناه غوښتونکو د پاتې کېدو د مودې په هکله اساسي معلومات وړاندې کوي. دا معلومات پانهمدارنکه د سلواک د هیواد، د سلواک هیواد د وگړو، د دوی د ژوند کولو طریقو، د دوي ددودیزهخورو او د ممکنه کلتوري توپېرونو په هکلهاساسي معلومات وړاندې کوي چې پناه غوښتونکياو کډوالمکتهده د سلواک هیواد د ځلکوتر منځژوند کولو په وخت کې تر وځي.

دا معلومات پانه د هويت لرونکو اشخاصو اساسي حقوق او ازادې تعینوي، د هغو کسانو په کېدون چې د پناه څخه خوند اخلې او هغه چې د فرعي خونديتوب څخه استفاده کوي. دا معلومات پانه سربیره پر دي داستوگنځای، روغتيايې پاملرنې، دندې، تعلیم، مالي سیستم، ساعت تېرې او سلواک کې د سفر کولو په هکله مهم معلومات ارایه کوي. او په اخر کې دا لارښود د بیړنیو حالاتو او نورو مهمو اړیکو په اړه کتور معلومات لري چې د ضرورت پر وخت ورڅخه استفاده وشي.

دا خپرونه د کډوالو لپاره د ملگرو ملتونو د عالي کمیشن، د مرکزي اروپا لپاره سیمه ییزو استازو په مرسته جوړه شوې ده. د دې خپرونې محتوا د سلواک جمهوریت د کورنیو چارو وزارت د کډوالۍ دفتر یواځې مسولیت دی او په هېڅ ډول د کډوالولپاره د ملگرو ملتونو د عالي کمیشن نظریات نه منعکس کوي.

د سلواک جمهوریت کی دکھوالو او د پناه غوښتونکو لپاره لارښود

د سلواک جمهوریت کی یو نوې پیل